

Dziś: Pełna tabela loterii państwowej

Dziś 10 stron

Cena numeru 10 gr

Gazetnik

Codzienne ilustrowane pismo narodowe i katolickie

Nr. 244

Ł

Rok 65

Środa, 23 października 1935

Powrót wielkopolskich działaczy narodowych z Berezy

Dr. Jana Mamaka z Ostrowa i por. rezerwy Adama Misiaka z Leszna witały entuzjastycznie tysięczne tłumy, a Młodzi S. N. wyprzęgli konie od powozów, którymi wracali z dworca więźniowie Berezy

DR. JAN MAMAK

Ostrów, 20. 10. Oczekiwany niecierpliwie przez cały narodo-wo myślący Ostrów przyjazd przebywającego od szeregu tygodni w Berezie prezesa powiatowego Stronnictwa Narodowego dr. Mamaka nastąpił w niedzielę. Dr. Mamak przybył pociągiem popołudniowym o godz. 15.30. Na dworcu skonsygnowano policję umundurowaną i tajną. Kasa stacyjna w tym czasie biletów nie sprzedawała.

Przed gmachem dworca zebrały się tłumy publiczności, które witały entuzjastycznie powracającego po sześciotygodniowym pobycie w Berezie do Ostrowa popularnego działacza.

Od powozu, który miał zawieźć dr. Mamaka do domu, wyprężnięto konie, a powóz ciągnięto od dworca przez całe miasto aż do mieszkania, przyczem

na drodze publiczność wznosiła entuzjastyczne okrzyki na cześć przywódców narodowych i rzucała kwiaty, śpiewając Pieśń Bojową i Hymn Młodych. Z okien domów po drodze posypały się kwiaty. Cały narodo-wo Ostrów wyległ na ulicę i manifestował swoje uczucia.

Przyjazd dr. Mamaka, jak donosiliśmy, spodziewany był już w sobotę, przyczem pierwszy raz zapowiedziany był na godz. 11, a drugi raz na godz. 15. W związku z tem władze administracyjne wydały również wczoraj specjalne zarządzenia, a przy kasach dworcowych wstrzymano sprzedaż biletów. Do gmachu dworcowego nie wpuszczano nikogo. Przybyłe na dworzec panie z kwiatami zatrzymano. Zwolniono je dopiero później. (os)

Leszno, 20. 10. Jak już pokrótce donosiliśmy, dn. 13 bm. o g. 20 wrócił po-

ciągami z Berezy prezes pow. Stronnictwa Narodowego p. Adam Misiak. Na dworcu zebrały się tłumy członków Str. Nar. oraz obywatelstwa w liczbie przeszło 4000 osób. Wsiadającego z wagonu p. Misiaka powitały gromkie okrzyki najbliższych, którzy wręczyli mu naręcze kwiatów, poczem odśpiewano Hymn Młodych.

Po serdecznym przywitaniu się z żoną i matką, p. Misiak wyszedł w otoczeniu rodziny i członków Str. Narod przed dworzec, gdzie niezliczone tłumy ludzi powitały go Hymnem Młodych i gromkimi „Niech żyje!”

Uradowanego kol. Misiaka wnieśli Młodzi na ramionach do powozu, z którego wśród ogólnego entuzjazmu wyprężnięto konie. Wolnym krokiem ciągniony, ruszył powóz wśród morza głów majestatycznie w ulice miasta

ADAM MISIAK

przy śpiewie, Roty, Pieśni Bojowej i spontanicznych okrzykach na cześć przywódcy ruchu narodowego powiatu leszczyńskiego. Z okien padały na głowy gęsto kwiaty.

Ciągle rosnące rzesze Młodych i obywatelstwa z powozem przeszły ulicą Marsz. Piłsudskiego, wkoło Rynkiem, poczem zpowrotem ul. Piłsudskiego do domu p. Misiaka na ul. Grodzkiej. I w domu składali życzenia liczni członkowie Str. Nar. oraz obywatele, poczem odbyła się wspólna fotografia.

Wśród gości byli obecni również kierownik placówki Str. Nar. p. major-pilot Hendricks, ks. prob. Joachimowski i dr. Opatrny. Tak potężnej i wspólnie manifestacji narodowej, w czasie której morze głów dosłownie zalegało ulice, Leszno nie pamięta.

Tysięczne tłumy witają p. Misiaka przed dworcem.

Zwycięski atak wojsk włoskich pod Dagnerei

Krwawą rozprawę poprzedziło bombardowanie garnizonu abisyńskiego przez samoloty — Zaciekły opór przeciwnika złamał oddział tubylców pod wodzą majora grenadjerów — Żniwie śmierci — Łup wojenny

Rzym. (PAT). Ministerstwo prasy i propagandy ogłasza następujący komunikat nr. 24:

Gen. Graziani donosi: Dnia 18 października 10 samolotów z Somali włoskiego bombardowało w ciągu godziny garnizon abisyński w Dagnerei w rejonie Somali Chavelis nad rzeką Uebbi Scebali. Abisyńczycy przygotowywali z pozycji tej natarcie na pozycje włoskie. W czasie bombardowania 5 z 10 samolotów włoskich doznało lekkich uszkodzeń od kul przeciwnika.

Po bombardowaniu część oddziałów należących do grupy tubylców Mustahilla pod wodzą majora grenadjerów ruszyła do ataku i pomimo zacieklego oporu zdobyła umocnione pozycje przeciwnika. Abisyńczycy, ścigani przez wojska nasze, poszli w rozsyp-

kę, poza temi pozycjami pozostawiając na polu walki 50 zabitych, wielu ranionych i kilkudziesięciu wziętych do niewoli. Nasi askierzy stracili 14 zabitych i 40 ranionych.

Na zdobytych przez nas pozycjach przeciwnik porzucił 2 działa, 2 karabiny maszynowe, 2 samochody ciężarowe, setki karabinów i skrzynki z amunicją. W akcji naszych askierów uczestniczyli żołnierze sultana Olol Dinle, naczelnika prowincji Somalisów — Chavelis, który podlegał władzy Abisyńczy, a obecnie przeszedł na stronę włoską. Żądał on, aby dopuszczono jego wojska do udziału w walce dla złożenia dowodu swojej lojalności wobec Włoch. W wyniku zwycięskiej bitwy pod Dagnerei cała prowincja Chavelis jest pod kontrolą włoską.

Na froncie erytrejskim nie zasłonięto godnego uwagi z wyjątkiem zwykłych lotów wywiadowczych.

Berlin. (Tel. wł.) Z Adis-Abeby nadeszły wiadomości, że nowym dowódcą odcinka frontowego w prowincji Agame na miejsce Rasa Guksy, który przeszedł do Włochów, zdradziwszy wojska ojczyste, mianowany został Dojas Kassa Sebat, który w tych dniach uda się na front i obejmie dowództwo swego odcinka.

Nominacja nowego dowódcy wskazuje na to, że Abisyńczycy za wszelką cenę chcą utrzymać niezwykle ważne punkty strategiczne na tym odcinku frontowym, na którym ukończono już przygotowania około utwardzenia i okopania swych pozycji linowych. Wszystkie dotychczasowe wysiłki

wojsk włoskich zdobycia tych punktów strategicznych, które posiadają dużą wartość, ze względu na możliwość przeprowadzenia z tych miejsc dalszych operacji na wielką skalę, jak dotąd nie dały wyniku. Linje frontowe włoskie w tej okolicy zdołały mimo energicznych wysiłków posunąć się tylko do miasta Edaga-Hamus.

W ciągu niedzieli popołudnia szereg eskadr lotniczych włoskich bombardowało okolice nad rzeką Setit. Samoloty ostrzeliwały przyległe gęsto z karabinów maszynowych wysokie pola kukurydzy, w której, jak przypuszczano, ukryły się wojska abisyńskie. Akcja ta jednak nie przyniosła spodziewanego wyniku.

Jak donoszą dalej z Adis-Abeby, do stolicy abisyńskiej przybył w ponie-

działek były abisyński minister wojny Fitaurati Birru, który, popadłszy w nielaskę cesarza i rządzących polityków, został usunięty z kraju i żył na wygnaniu. Fitaurati Birru ma objąć w najbliższych dniach dowództwo nad jednym z większych oddziałów abisyńskich na froncie, dokąd uda się natychmiast.

Rzym (PAT.) O ostatnich sukcesach wojsk włoskich na pograniczu Somali w prowincji Schiaveli agencja Stefani donosi uzupełniając, że zwycięstwo Dagnerei odbyło się w czasie ulewnej deszczu. W tym samym czasie wojska włoskie zajęły fort Burdodo. Okupacja Schiaveli na południo-zachód od Gorrihei uzupełnia sukcesy dnia.

Akcja strategiczna z dnia 3 bm. — donosi Stefani — która doprowadziła do zajęcia Dolo Uaddi i Gherlogubi i dzisiejsze zwycięstwa przyniosą zwycięstwo wojskom na froncie somalijskim. Zwycięstwa te decydują o zajęciu znacznego terytorium i stanowią poważny sukces polityczny.

rewolweru kilkakrotnie w czoło, mimo, że ten już nie żył, poczem udał się do domu.

Wszczęte natychmiast dochodzenia spowodowały aresztowanie sprawcy, którego odstawiono do jego mieszkania, gdzie pozostaje do dyspozycji władz. Przy rewizji w domu Grobary znaleziono ukryty na strychu rewolwer. (M)

Konferencja Edena z Baldwinem

London (PAT.) Minister Eden powrócił i odbył konferencję z premierem Baldwinem.

Parowiec szwedzki osiadł na mieliźnie

Tallin (PAT.) Parowiec szwedzki „Bella” z ładunkiem węgla, płynący z Gdańska do Helsingforsu, osiadł na mieliźnie na południe od wyspy Ozylja (Oesel). Statek jest w sytuacji krytycznej. Los załogi nieznany.

Utonęło 20 pasażerów

Buenos Aires (PAT.) Donoszą z Limy, że wielka łódź motorowa przewożąca pasażerów przez jezioro Arapa przewróciła się na środku jeziora z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn. Z ogólnej ilości 31 pasażerów udało się uratować tylko 11. Reszta utonęła.

Rząd kowieński skapitulował

Berlin (PAT.) Z Kowna donoszą, iż w uniwersytecie kowieńskim życie wróciło do normy z chwilą, gdy rząd zawiadomił o wycofaniu ze statutu uniwersyteckiego przepisu nadającego min. oświaty prawo nominacji profesorów bez porozumienia z senatem uniwersytetu.

Gen. Dąbkowski awansuje

Warszawa (Tel. wł.) Były dyrektor administracyjny Polskiego Radja, komendant główny związku rezerwistów, gen. Dąbkowski, obejmuje wybitne stanowisko w ciężkim przemyśle śląskim. Gen. Dąbkowski ma wejść do zarządu syndykatu polskich hut żelaznych. (w)

Konsulowie czescy opuszczają Polskę

Warszawa (Tel. wł.) Wobec cofnięcia exequatur dwom konsulom republiki czeskosłowackiej — p. Doleżalowi z Poznania i p. Maxnerowi, kierownikowi konsulatu w Krakowie — obaj czescy konsulowie opuszczają w środę, dnia 23 bm. granice Polski.

Konsul generalny Rzplitej w Mor. Ostrawie, p. Aleksander Kloc, którego pozbawili exequatur rząd czeski, przybył wczoraj do Warszawy. (w)

Tragiczny wypadek dziecka

Chorzów (Tel. wł.) 4-letnia córka Maksymiljana Motyki, Natalia, w Boguszowicach, pow. rybnickim, pozostawiona w domu bez opieki, zaczęła w mieszkaniu szukać zabawek. W stole kuchennym znalazła rewolwer bębnowy ojca, który w czasie poruszenia go, nagle wystrzelił. Kula trafiła dziecko w głowę.

W ciężkim stanie odwieziono je do szpitala Spółki Brackiej, gdzie wkrótce zmarło. Motyka nie miał pozwolenia na broń wskutek czego zostanie pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Wrodomości

W Pradze zmarł w wieku lat 54 Bogumił Bradac, przewodniczący parlamentu, b. minister obrony narodowej, wybitny członek partii agrarnej.

W Białogrodzie, skupczyna ponownie wybrała na przewodniczącego Stefana Czyrnicza, kandydata opozycji, większością 171 głosów, przeciwko kandydatowi bloku rządowego, ministrowi wychowania fizycznego Mirko Komnenowiczowi, który otrzymał 136 głosów.

Grecki premier Kondylis ma wystąpić z propozycją zmiany systemu parlamentarnego i zmniejszenia liczby posłów z 300 do 60, 10 posłów mianowanych będzie przez króla na wniosek rządu, a pozostałych 50 wybiorą poszczególne klasy społeczeństwa. Poza tem prawo własności zamienione będzie na prawo użytkowania w ciągu 99 lat, po którym to czasie własność nieruchomości przejdzie na rzecz państwa.

Nuncjusz apostolski Msgr. Orsenigo złożył wizytę min. Rzeszy do spraw kościelnych Kerlowi. Nuncjusz przed kilku dniami powrócił z Rzymu.

100 000 uzbrojonych Abisyńczyków pod Makalle

Sytuacja na froncie Tigre — 9000 wyborowej gwardii cesarskiej wyruszyło ze stolicy Abisynji na front — Muzułmanie modlą się o powodzenie w walkach

Paryż (PAT.) O sytuacji na froncie w prowincji Tigre (front północny) donoszą: Korpus gen. Santini zajął pozycje strategiczne na południe od Adigratu, korpus tubyleczy pod wodzą gen. Pirzio-Biroli okopuje się przed Entiscio, zaś korpus gen. Maravigna przed Aksum. Na całym tym froncie żadnych większych operacji nie notowano. Odbywają się jedynie bez przerwy wywiady lotnicze włoskie na całej linii, od Assab do rzeki Setit, na przestrzeni 1300 km. Jeden z samolotów włoskich odbył lot nad całem Tigre i Tembien aż do Gondaru i okolic jeziora Tana. Obserwator włoski został draśnięty kulą abisyńską.

Koncentracja wojsk abisyńskich dookoła Makalle trwa i w rejonie tym na linii Temkien - Bigurtan zgromadziło się podobno około 100.000 zbrojnych Abisyńczyków. Dedżak Guga, jak donoszą źródła włoskie, oświadczył, że chce wraz ze swym wojskiem wziąć udział bezpośredni w operacjach i osobiście wnieść sztandar włoski nad Makalle. Liczbę wojsk Gugsy źródła włoskie obecnie podają na 3000 ludzi.

O sytuacji na froncie południowym na pograniczu Somali donoszą ze źródeł francuskich, że Włosi bombardowali z samolotów Sikillave na drodze do Gorahai, gdzie koncentrują się wojska rasa Nazibu, pochodzące z północnego Harraru. W kierunku Gorahai podążają też posiłki z południa - zachodu pod wodzą rasa Destu, naczelnika prowincji Borana. Ze źródeł francuskich potwierdza się wiadomość, że Włosi bombardowali Dagnere i Burdadi nad rzeką Uelebi - Scebeli i że miejscowości te zostały spalone.

Adis Abeba. (PAT.) W dniu wczorajszym wyruszyło ze stolicy 9000 żołnierzy wyborowej gwardii cesarskiej do Dessje, gdzie, jak wiadomo, ma znajdować się prowizorycznie główna kwatera abisyńska.

tera abisyńska. Cesarz wraz z cesarzową zegnali osobiście wyruszających ze stolicy gwardzistów.

Władze włoskie w okupowanej części prowincji Tigre usiłują pozyskać sobie względy duchowieństwa koptyjskiego. Ofiarowano więc znaczną sumę na odbudowę katedry w Aksum i zapowiedziano dotacje na budowę nowych kościołów.

Jednocześnie kler koptyjski w Adis Abebie zagrzewa wiernych do walki w obronie niepodległości. Księża wygłaszają w tym duchu kazania we wszystkich kościołach. Należy dodać, że do tych patriotycznych wystąpień przyląca się także i duchowieństwo muzułmańskie, chociaż liczba mahometan w stolicy jest stosunkowo nieznaczna. Kadi w Adis Abebie polecił, aby wszyscy muzułmanie wznosili modły do Boga i poświęcili w ciągu 3 dni na intencję powodzenia armii w walce o niepodległość.

Adis Abeba. (PAT.) Dzisiejszy wymarsz na front 9.000 gwardzistów

cesarskich (tylko 2.000 z nich pozostało w stolicy dla ochrony cesarza) odbył się w sposób bardzo uroczysty. Gwardja składa się z wojska całkowicie nowoczesnie uzbrojonego, żołnierze są umundurowani bez zarzutu, gwardja ma własne oddziały łączności, sanitarne i t. p. Wbrew tradycji wojsk abisyńskich za gwardzistami nie ciągną na front żony z dziećmi. Przy wymarszu przed pałacem cesarskim zgromadziły się tłumy ludności. Około grup żołnierzy, przybranych w mundury khaki, tworzy się ciżba białych płaszczów, kobiety płaczą i zawodzą przy pożegnaniu. Nagle rozległy się dźwięki trąb, dające sygnał do wymarszu. Tłum rozproszył się, zgłęb i hałas ustał, a na komendę, oddaną w języku francuskim, ruszył pierwszy batalion, instruowany przez misję wojskową belgijską. Żołnierze szli krokiem miarowym. Wraz z karabinem niosą oni galezie eukaliptusa, używanego do budowy namiotów. Marsz gwardji do Dessje potrwa 8 dni.

O przerwanie działań wojennych w Abisynji

Próbne sugestje pomiędzy Paryżem i Rzymem

London (PAT.) Reuter donosi: W kołach urzędowych angielskich mówią, że dziś znana tytułem próby pomiędzy Paryżem a Rzymem wymieniono sugestje o możliwości przerwania działań wojennych. Sądzą także, że lekka aluzja o możliwości zakończenia wojny została zrobiona w czasie 45-minutowej rozmowy ambasadora Droummonda z Mussolinim w ubiegły piątek.

W każdym razie te sugestje, jak podkreślają tu, są dopiero w fazie początkowej i mają charakter nieurzędowego badania gruntu. Próby te nie mogą przybrać wyraźnego kształtu przed upływem pewnego czasu, gdyż wszystkie trzy strony zainteresowane

— kończy Reuter — t. j. Włochy, Abisynja i Liga Narodów muszą uzyskać satysfakcję.

London (PAT.) Reuter donosi o sytuacji dyplomatycznej: Wprawdzie pierwsze sugestje Laval'a nie miały widoków na przyjęcie ich przez Mussoliniego, jednak badanie gruntu ze strony Francji trwa. Wielka Brytania jest informowana o przebiegu tych badań, które zapewne usuną pewne nieporozumienia. Wszystkie ustępstwa, zaproponowane Włochom przed rozpoczęciem działań wojennych stanowią zapewne podstawę obecnych sytuacji i można przypuszczać, że Mussolini zmodyfikował pierwotne żądania mandatu nad całą Abisynją. London nalega na to, aby wszystko zostało załatwione w ramach Ligi Narodów.

Rozpoczęcie stosowania sankcji żeglugowych przeciw Włochom

Ateny (PAT.) Do agencji okrętowych w Pireusie nadeszły depesze z Londynu, donoszące o rozpoczęciu stosowania sankcji żeglugowych przeciwko Włochom. Ponadto przedstawiciele towarzystw okrętowych otrzymali zawiadomienia, że angielskie tow. ubezpieczeniowe nie przyjmują asekuracji towarów przewożonych statkami włoskimi. Greckie agencje przewozowe otrzymały polecenie, aby towary przeznaczone dla Syrii, Palestyny, Egiptu, Rumunii, Turcji, Bułgarii i Jugosławii ładowały na statki nie pod włoską banderą.

Genewa (Tel. wł.) Odbyło się zebranie komitetu koordynacyjnego, na którym uchwalono projekt sankcji, dotyczących bojkotu wyrobów włoskich, zamknięcia dowozu surowców, potrzebnych do prowadzenia wojny i wyrównania strat niektórych państw, biorących udział w sankcjach.

Francuzi fortyfikują swoją granicę w Somali

Paryż (PAT.) Z Dżibuti donoszą, że władze francuskie fortyfikują granicę Somali francuskiego z Ery-

treją na linii Kajassa — Damoli Lei — Kuomi.

Pijany konduktor zastrzelił cyklistę

Jeziorowski znęcał się jeszcze nad trupem

Chorzów. (Tel. wł.) W nocy na poniedziałek o godz. 1.45 konduktor kolejowy Henryk Jeziorowski, lat 30, zamieszkały w Stanowicach, pow. rybnicki, wracał w stanie podchmielnym z zabawy do domu. Na szosie pomiędzy Stanowicami a Czerdzionką zaczął Jeziorowski przechodzić, przyczem m. i. zatrzymał jadącego rowerem Józefa Grobarę ze Stanowic.

Pomiędzy napastnikiem a zaczepio-

nym Grobarą doszło do kłótni, a następnie do bójki, w trakcie której Grobara stracił Jeziorowskiego do przydrożnego rowu. Następnie wyciągnął rewolwer i strzelił do Jeziorowskiego. Kula ugodziła ofiarę w serce, wskutek czego nastąpiła natychmiastowa śmierć. Grobara jeszcze raz chciał wystrzelić, lecz, gdy rewolwer zaciął się, przystąpił do leżącego w rowie Jeziorowskiego i uderzył go ręką.

Artur Henderson nie żyje!

London (PAT.) Zmarł w Londynie, chory od dłuższego czasu na raka przewodniczący międzynarodowej konferencji rozbrojeniowej Artur Henderson.

Szkot z pochodzenia urodzony w Glasgowie w r. 1863, Artur Henderson rozpoczął swą karierę, jako zwykły tokarz. Licząc lat 17 był lokalnym kazańdziej kościoła metodystów, do którego należał.

W pierwszym okresie swej działalności politycznej Henderson był liberałem. Dopiero w r. 1903, jako kandydat Labour Party przeszedł do parlamentu. Po złożeniu przez Mac Donalda godności sekretarza partji w r. 1911 został jego następcą i wytrwał na tem stanowisku aż do r. 1934. W ciągu 23 lat był głównym kontrolerem całego ruchu Labour Party i położył wielkie zasługi w kierunku zorganizowania aparatu partyjnego. Jako „wujaszek Artur” był on może najpopularniejszą postacią w angielskim ruchu robotniczym.

Do rządu Henderson przeszedł po raz pierwszy w czasie wojny, gdy Lloyd George sformował w grudniu 1916 r. gabinet koalicyjny i postawił na jego czele komitet, pięciu ministrów. Wówczas Henderson był ministrem oświaty. W pierwszym rządzie Labour Party w roku 1924 był ministrem spraw wewnętrznych. W drugim od roku 1929/31 Henderson piastował tę samą sprawę zagranicznych. W tym charakterze został przez Radę Ligi Narodów wybrany na przewodniczącego konferencji rozbrojeniowej. Ale gdy konferencja się zebrała na wiosnę 1932 r., Henderson nie był już ani ministrem, ani nawet posłem do izby gmin. Mimo to, ponieważ nominacja jego była personalna zatrzymał godność przewodniczącego wszechświatowej konferencji rozbrojeniowej.

Gigantyczny lot Polska—Australja

Mjr. Karpiński wystartował z Warszawy

Pierwsze lądowanie odbędzie się w Stambule

Warszawa. (PAT.) Dziś rano mjr. Karpiński rozpoczął wielki lot Warszawa—Melbourne w Australji.

Maj. Karpiński wystartował o godz. 6.32 z lotniska wojskowego na Okęciu. Start odbył się pomyślnie przy sprzyjających warunkach atmosferycznych. Również na trasie panują pomyślne warunki do lotu.

Jako pierwszy etap przewidywany jest Stambuł, gdzie mjr. Karpiński spodziewa się wylądować jeszcze dziś wieczorem.

Na lotnisku na Okęciu mimo wczesnej godziny zebrało się liczne grono dziennikarzy oraz przyjaciele lotnika.

Miedzy godz. 5.30 a 6.30 poczyniono ostatecznie przygotowania. Samolot jeszcze raz poddano dokładnym oględzinom. Po rozgrzaniu silnika w otwartej kabine zajęli miejsca mjr. Karpiński, a za nim mechanik Rogalski. Obaj lotnicy wzięli ze sobą spadochrony.

Mimo znacznych zapasów benzyny (około 1000 litrów), przeznaczonych na zgorą 20 godzin lotu, aparat wzniósł się szybko, szybując na południowy wschód.

Otwarcie nowego roku w Uniwersytecie Poznańskim

Prof. Kostrzewski o Biskupinie — Hymn Młodych rozbrzmiewał w auli uniwersyteckiej

Poznań, 21. 10. W ub. niedzielę odbyło się otwarcie nowego roku akademickiego w Uniwersytecie Poznańskim. Po mszy św. nastąpiła uroczystość otwarcia roku pracy na auli uniwersyteckiej. Wykład inauguracyjny wygłosił entuzjastycznie przez młodzież akademicką oklaskiwany znakomity prehistoryk prof. dr. Józef Kostrzewski p. t. „Zagadnienie kultury łużyckiej w związku z nowymi odkry-

ciaми w Biskupinie”.

Po wręczeniu odznaczonym za prace naukowe wychowankom uniwersytetu medali zakończono uroczystość odśpiewaniem studenckiej pieśni „Gaudeamus”.

W inauguracji wziął udział premier Kościakowski.

W momencie powstawania zgromadzonych z miejsc rozległ się potężny śpiew Hymnu Młodych.

Najstarszy syn króla egipskiego Fuada następcą tronu Farouk (drugi z lewej) przybył do Anglii, aby uczyć się rzemiosła wojennego w akademii wojskowej w Woolwich koło Londynu.

Historja żydowskiego „telegrafu” w Łodzi

Afera ogarnęła wszystkie większe organizacje i instytucje łódzkiej diaspory — Zyski, nielegalnie ciągnięte z uszczerbkiem polskiej poczty szły na budowę Erec Izraelu!

Łódź, 20 października

W maju zupełnie niespodziewanie władze wykryły w Łodzi prywatny „urząd telegraficzny”, zorganizowany przez żydowskie organizacje społeczne. Była to prawdziwa „bomba”, okazało się bowiem, że w tę „telegraficzną” aferę zamieszane są „najszanowniejsze” organizacje na czele z religijną szkołą „Talmud-Tora” i „Keren Kajemeti Leisrael”, która odgrywa rolę żydowskiej rady narodowej. Prócz tych dwóch organizacji „telegraf” czynny był w „Hachlusim Kało”, „Machazykej Chades” i „Keren Tel Chai”. Wszystkie te instytucje posiadały wielkie zapasy ozdobnych blankietów telegraficznych i od dłuższego czasu trudniły się przyjmowaniem miejscowych depesz gratulacyjnych, które były następnie rozsyłane do adresów poprzez specjalnych gońców. Obstalunki przyjmowano nie tylko od członków owych organizacji, lecz z „udogodnienia” szeroko korzystało całe łódzkie żydostwo. W zasadzie opłaty pobierano niższe, niż w urzędach pocztowych, lecz, jak ustaliło później śledztwo, niejednokrotnie płaćli wyższe stawki — coś w rodzaju ofiar.

Afera ogarnęła wszystkie większe

organizacje i instytucje łódzkiej diaspory. Zamieszani są w nią obok czołowych żydowskich działaczy nawet posłowie do Sejmu. Ten szczegół jest specjalnie pikantny i dobitnie wykazuje „państwowotwórcze” stanowisko „współpracowników” rządu.

Śledztwo w tej sensacyjnej sprawie trwało przeszło cztery miesiące i dopiero przed paru dniami sprawa żydowskiego „telegrafu” znalazła się przed sądem starościańskim w Łodzi. Prezes „Keren Kajemeti Leisrael”, były poseł do Sejmu dr. Jerzy Rozenblatt został ukarany grzywną 50 zł i skazany na zapłacenie na rzecz poczty odszko-

Fenomenalna gwiazda sportu tenisowego, Gem Hoahing, Chinka! jest zbyt młoda. Ly brać udział w rozgrywkach o mistrzostwo juniorów W. Brytanji, ma jednak dość doświadczenia sportowego, by sędziować na kortach Wimbledonu.

Obniżka stopy dyskontowej

Gdańsk (Tel. wł.) Bank gdański obniżył z ważnością od poniedziałku południa stopę dyskontową z 6 na 5 procent, oraz stopę lombardową z 7 na 6 procent.

Zabójstwo z zemsty?

Warszawa (Tel. wł.) Szereg mordów popełnianych w ostatnich latach na duchownych prawosławnych na Wołyniu został ostatnio powiększony przez skrytobójcze zabójstwo w Stawkach (pow. kostopolski), Arseniusza Tatury.

Powodem zabójstwa, jak donosi miejscowa prasa, jest zemsta za sprzeciwienie się ze strony Tatury „ukrainizacji” cerkwi prawosławnej.

Tramwaj zburzył dom

Berlin, (Tel. wł.) W Saarbruecken po północy wóz tramwajowy na spadzistej ulicy wpadł na przystanku końowym po wyskoczeniu z szyn na dom, waląc go częściowo w gruzy. Zabity został kierowca tramwaju. Z pod gruzów wydobyto dwóch dalszych zabitych, trzech ciężko i sześciu lekko rannych. Rannych przewieziono do szpitala w Neunkirchen.

Abisyński znaczek pocztowy z wizerunkiem Menelika cieszy się wśród filatelistów wielkim powodzeniem.

B. G. K. kupił zakłady wapienne

Kielce. (PAT.) W tych dniach Bank Gospodarstwa Krajowego nabył z publicznej licytacji parowe zakłady wapienne Chęciny, znajdujące się w pobliżu Kielc.

Aresztowanie ucznia polskiego w Czechach

Mor. Ostrawa. (PAT.) Żandarmerja czechosłowacka aresztowała 20 bm. 15-letniego ucznia polskiego gimnazjum realnego w Orlowie, Rudolfa Joska, pochodzącego z Końskiej na Śląsku nad Olzą. Aresztowanie odbyło się w asyście licznej żandarmerji.

Radca prokuratury skazany za hazard

Berlin. (Tel. wł.) Były radca prokuratury generalnej Reszy, 54-letni dr. Wasmund, skazany został przez berlińską izbę karną sądu krajowego na 2000 marek grzywny za udział publiczny w grze hazardowej. Od zarzutu specjalnego uprzywilejowywania oskarżonych i innych osób w czasie swego urzędowania w prokuraturze dr. Wasmund został uniewinniony.

Kompromitacja „hetmana” Skoropadskiego

Londyn. (Tel. wł.) Odbyła się rozprawa przeciw agentowi „hetmana” Skoropadskiego, Anglikowi Tufnelowi, oskarżonemu o przywłaszczenie pieniędzy, zebranych w Londynie dla Skoropadskiego.

Wobec ujawnionych w czasie rozprawy gorszących okoliczności, Skoropadski, w obawie kompromitacji, cofnął w toku rozprawy oskarżenie i załatwił spór z Tufnelem polubownie.

Parowce wzywają pomocy

Berlin. (Tel. wł.) Orkan, szalejący nad Danją, wyrządził wielkie szkody. Przedewszystkiem uniemożliwił regularną komunikację okrętową. W niedzielę zatonał statek „Pendenis”.

Londyn. (Tel. wł.) Na skutek burzy, szalejącej na morzu Północnem, szereg okrętów dostało się w bardzo niebezpieczną sytuację. Angielski parowiec „Verdunia” rozesał sygnały, wzywające pomocy. Parowiec fiński „Esbo” został rzucony na skały. Parowiec norweski „Ingår” rozesał sygnały S. O. S.

Ś. p. Feliks Przysiecki

Warszawa (PAT.) Zmarł w Otwocku znany dziennikarz i poeta Feliks Przysiecki.

Ś. p. Feliks Przysiecki urodził się w r. 1883. Studja filozoficzne odbył na uniwersytecie we Lwowie. Działalność dziennikarską rozpoczął w r. 1906 w „Kurjerze Lwowskim”, poczem pracował w „Wieku Nowym”. W r. 1917 rozpoczął pracę w warszawskim „Głosie”. Od roku 1918 był członkiem redakcji „Kurjera Warszawskiego” jako sprawozdawca polityczny najpierw w radzie stanu, a potem we wszystkich kolejnych sejmach. Zmarły był członkiem zarządu Klubu sprawozdawców parlamentarnych.

Po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 68, rozstał się z tym światem, ś. p.

Jakób Pawlaczyc

emeryt.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok z kostnicy szpitala św. Józefa przy ul. Drewnowskiej nastąpi we wtorek, 22 b. m., o godzinie 15, o czym zawiadamiają

Łódź.

ng 18587

żona, dzeci i wnuki.

rozpatrywał sprawę dwudziestu dwóch członków „Machazykej Chades” i skazał ich na grzywny po 50 zł każdego oraz na odszkodowanie na rzecz poczty w kwocie 1000 zł.

Jednak na owych wyrokach sądu starościniejszego „telegraficzna” afery się nie kończy — jak bowiem wykazało śledztwo — podobne kombinacje z depeszami robione były przez wszystkie żydowskie organizacje w Łodzi i na prowincji. To też śledztwo trwa nadal i w najbliższym czasie należy oczekiwać dalszych rewelacji. Zasięg afery jest ogromny — okazało się bowiem, że pieniądze zdobyte tą drogą, nie były przywłaszczane przez aferzystów, ani też nie użytkowano ich na miejscowe cele organizacyjne, lecz przekazywano do Palestyny na fundusz pomocy tamtejszym emigrantom!

A więc zyski nielegalnie ciągnięte z uszczerbkiem poczty polskiej „lużyły” do budowy Erec Izraelu!

W dodatku na czele stoją tu nie ciemni analfabeci, których możnaby tłumaczyć nieznaną przetrącając prawa lub małym wyrobieniem społecznym, ale ludzie wykształceni, posiadacze dyplomów naukowych i posłowie do Sejmu!

Poza tem nasuwa się przypuszczenie, że skoro „telegraf” założony był na rzecz centralnej instytucji w Palestynie, prawdopodobnie działało się to nie

Coraz częściej pojawiają się takie ryby w polskich rzekach.

z inicjatywy miejscowych działaczy żydowskich, a skoro tak — to takie same „telegrafy” działają lub działały nie tylko w Łodzi i okolicach, lecz na

terenie całej Polski...

Całą aferę staramy się omawiać jak najspokojniej, aby nie wpaść w rozgoryczenie; — chcemy oświecić

ją bez pierwiastka emocjonalnego i zupełnie bezstronnie. Jednak jest to tak jaskrawy dowód żydowskiej niełojalności wobec Polski i instytucji państwowych, popelniony przez najpoważniejsze organizacje diaspory i czołowych przedstawicieli całego żydostwa, że mimo woli nasuwa się pytanie: — jaki naprawdę jest stosunek żydowskiego golusa do Polski?

Pamiętajmy, że podobna, delikatnie mówiąc, niełojalność ze strony żydostwa spotyka Polskę w kilka lat po przygarnięciu przez nas milionowej rzeszy żydowskich uciekinierów z Rosji i po obdarowaniu ich polskiem obywatelstwem... Tak się żydostwo odwdzięcza państwu, które samo przez bezrobocie gnębione, otworzyło granice swe dla żydowskich uciekinierów z Niemiec!

I tę właśnie Polskę eksploatują Żydzi w sposób wyrafinowany, aby uzyskać sumy wysłać do Palestyny...

KAZIMIERZ HAŁABURDA

Bank Gdański obniżył stopę dyskontową

Gdańsk. (PAT). Z dn. 21 bm. Bank Gdański postanowił obniżyć stopę dyskontową z 6 do 5 proc., zaś stopę zastawową z 7 do 6 proc.

Bankrut finansowy w rozgrywce z Polską

Na marginesie podpisania protokołów polsko-gdańskich

Gdańsk, 21 października.

Podpisanie ostatnich protokołów polsko-gdańskich z dnia 11 bm. określono urzędowo, jako „normalizację” stosunków wolnego miasta z Polską. Tymczasem spojrzenie na Gdańsk dzisiejszy, synteza wypadków, jakie w wolnym mieście miały miejsce w ciągu miesięcy ostatnich, dają obraz zgoła innej, niż „normalna”, rzeczywistości.

Pełne uniezależnienie się od Polski uznano w Gdańsku za naczelną wskazanie programowe. Przeprowadzenie takiego programu, wbrew naturalnym związkom z Polską, musiało napotkać na pewne trudności, tembardziej, że Berlin coraz trudniej zdobywał środki materialne na popieranie wskazywanych wolnemu miastu dążeń politycznych. Byli tacy, co przypuszczali, że skazany na siły własne Gdańsk załamie się i nie będzie mógł spełnić swojej „misji”, jako forpocztę pangermanizmu. Ofiary na cele polityczne podważyły system walutowy wolnego miasta. Niedrowy stosunek gdańskiej emisji bankowej do „państwowej” wraz ze stale rosnącym deficytem budżetowym senatu, doprowadziły do krachu, do dewaluacji. Doszło nawet do tak nieprzyjemnej konieczności, jak przeprowadzenie jeszcze w tej chwili wysiedlanie z Gdańska do Niemiec emerytów, których dawniej przysłało specjalnie celem zasilenia żywołu niemieckiego w wolnym mieście.

Czy Polska skorzystała z tej konjunktury? Tylko w kołach „sanacyjnych” ludzono się, że Gdańszczanie sami poproszą o pomoc polską, że wywieszą białe sztandary. Nadziejom takim dawano wyraz w maju br. i później jeszcze.

Gdańsk poszedł konsekwentnie w swoim kierunku. Dla zabezpieczenia się przed penetracją i wpływami polskimi ujęto już przed rokiem w ramy reglamentacji cały handel polsko-gdański. Kupca i pośrednika polskiego wyparły z Gdańska związki aprowizacyjne, monopolizujące cały import do wolnego miasta. Związki te zacieśniły współpracę z niemieckimi spółdzielniemi rolniczo-handlowymi na polskim Pomorzu, stały się więc narzędziem polityki gospodarczego umacniania żywołu niemieckiego w Polsce. A ta polityka, zapewniająca Niemcom z Polski zbyt ich produktów na rynku gdańskim, stworzyła pomyślną koniunkturę dla dobrze znanej akcji niemieckich organizacji politycznych na wsi polskiej.

Wprowadzone ograniczenia dewizowe postużyły Gdańskowi do stworzenia sztywnej granicy towarowej pomiędzy nim a Polską. Konsekwencje dalszych zarządzeń i praktyki administracyjnej Gdańska są takie, że dziś właściwie jedna już tylko nie łączy Gdańsk z Polską:

stosowanie jednej taryfy celnej i to jeszcze w sposób daleko liberalniejszy, niż na wszystkich innych polskich przejściach granicznych.

Polska, zareagowawszy początkowo na to faktyczne oderwanie się Gdańska z równoczesnym narażeniem polskiego

gospodarstwa na duże straty, — wycofała się w dniu 8 sierpnia w dobrze znanych Czytelnikom naszego pisma okolicznościach. Dokumenty z dnia 8 sierpnia i 11 października, podpisane przez przedstawicieli Polski i Gdańska, są świadectwami zaprawdę poważnego

zwycięstwa, jakie odniósł bankrut finansowy w rozgrywce z Polską. Jak wynika z protokołów, ostatnio podpisanych, Polska niejako legalizuje wszystkie bezprawne zarządzenia Gdańska i zadowala się jedynie „zapewnieniem”, że senat będzie dążył do przywrócenia stanu pierwotnego.

Gdańsk, jak dalej wynika z protokołów, idzie konsekwentnie po raz obranej drodze. W obecnych warunkach wolne miasto będzie mogło utrzymać względna u siebie równowagę gospodarczą, jeśli chroniczne jego saldo ujemne w bilansie handlowym i wydatki na cele polityczne, zrównoważy pozycja zysków z usług w bilansie płatniczym. To może Gdańsk uzyskać przez wydatniejsze zwiększenie obrotów portowych.

Wolne miasto ma zagwarantowane minimum obrotów umowa z roku 1933. Minimum to przekroczono w roku ub. o zgórą milion tonn. Umowa ta daje Gdańskowi możliwości oddziaływania na rozwój portu gdyńskiego (ściśle współpraca obu zarządów portowych), a wynikająca z ducha tej umowy zasada jednego „kompleksu portowego Gdynia — Gdańsk”, przyjmowana przez politykę morską rządu polskiego, użycza wolnemu miastu szerokiej możliwości pomniejszania z korzyścią dla siebie obrotów i zysków Gdyni. Przeprowadzane obecnie — jak to stwierdzają podpisane protokoły — rewizja umowy portowej jest podjęta na żądanie Gdańska, który domaga się wydatnego powiększenia posiadanych już koncesyj i umownego zagwarantowania większego jeszcze udziału w polskich obrotach zamorskich z uwzględnieniem ich wartości.

I to jest „normalizacja” stosunków? Nie dziwnego, że w Gdańsku mówi się o wielkim zwycięstwie, o największym sukcesie w dążeniu do zupełnego usamodzielnienia się wolnego miasta.

E. P.

Skazanie Pawła Bermiana w Gdańsku

Gdańsk. (PAT). Aresztowany w sobotę redaktor odpowiedzialny żydowskiego organu „Danziger Echo”, obywatel polski, Paweł Berman, odpowiadał dziś przed sądem w trybie przyspieszonym, który skazał go za usiłowanie zagrożenia bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu oraz zakłócenie dobrych stosunków niemiecko-gdańskich na 4 miesiące więzienia. Po rozprawie na podstawie decyzji sądu p. Berman został zwolniony z aresztu.

Zwolniony po rozprawie w więzieniu, p. Berman został jednak ponownie aresztowany w celu wydalenia go jako uciążliwego obcokrajowca z granic Wolnego Miasta.

Wybory senackie we Francji

Ostateczne rezultaty — Skład polityczny senatu pozostanie bez zmian

Paryż (Tel. wł.) Według nadeszłych informacji, wybory uzupełniające do francuskiego senatu odbyły się wszędzie spokojnie. Otrzymane dotychczas wyniki wskazują na lekkie przesunięcia na lewo. Premier Laval, który kandydował w dwóch okręgach, wyszedł w obu zwycięsko już w pierwszym głosowaniu. Z innych osobistości wybrani zostali m. in. min. spra-

wiedliwości, Berard, byli senatorowie Millerand, Caillaux, Mounie, Champe-

Uzupełniające wybory do senatu nie wiele zmieniają jego skład polityczny, jakkolwiek widoczne jest, jak już zaznaczyliśmy, pewne przesunięcie na lewo. Zwrot ten zaznaczył się już przy ostatnich wyborach do rad miejskich.

Celem zapewnienia sobie regularnej dostawy „Orędownika” (6 wydań tygodniowo) od 1 listopada rb., prosimy Szanownych Abonentów pocztowych o odnowienie prenumeraty za listopad (lub za listopad i grudzień razem) na pocztę lub u listonoszów

do piątku, 25. bm.

Przy opóźnieniu terminu tego narażać się można na utratę pierwszych gazet w listopadzie. Abonentów, zamawiających gazetę wprost w administracji naszej, prosimy o przekazanie pieniędzy na konto w P. K. O. nr. 200.149 również przed 25 bm. „Orędownik” kosztuje miesięcznie z przesyłką pocztową 2,34 zł.

Spłonęło 79 domów

Warszawa. (Tel. wł.) We wsi Buszany spłonęło 79 domów mieszkalnych i sto budynków gospodarczych. Straty wynoszą przeszło sto tysięcy złotych. (w)

Zgon senjora Polonji gdańskiej

Gdańsk. (PAT). Dziś zmarł w 78 roku życia senjor Polonji gdańskiej, właściciel drukarni ś. p. Józef Czyżewski. Zmarły rozwijał bardzo gorliwą działalność narodową na Pomorzu, zwłaszcza w okresie przedwojennym. Był on kawalerem orderu Odrodzonej Polski oraz prezesem honorowym gminy polskiej w Gdańsku.

B. pos. Pragier w więzieniu mokotowskim

Warszawa. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym do kancelarii więzienia mokotowskiego zgłosił się celem odbycia kary trzech lat więzienia orze-

czonej w procesie byłych działaczy centrolewu były poseł Pragier. Pragiera odprowadzili do bram więziennych rodzina i przyjaciele. Naczelnik więzienia wyznaczył Pragierowi celę 33 na pierwszym piętrze, w której już odbywał karę obecnie ułaskawieni więźniowie brzescy. (w)

Budzi się poczucie polskiej niezależności

Warszawa. (Tel. wł.) W Cieszanowie w powiecie lubaczowskim odbył się tłumny wiec obywatelski, zwołany z inicjatywy ks. Węgrzyniaka a poświęcony projektowi założenia w Cieszanowie polskiej szkoły handlowej.

Mówcy wskazywali na to, iż trzeba podjąć energiczną akcję w kierunku odzyskania handlu i dostarczenia szeregu ukwalifikowanych sił własnych. Dużo zainteresowanie się na zebraniu projektem założenia szkoły handlowej wskazuje na to, że sprawa w niedługim czasie wejdzie w stadium urzędowania.

Młodzież akademicka w Wilnie

WILNO, 21 października

Jak się zapowiada rozpoczynający się rok akademicki na Uniwersytecie Stefana Batorego?

Trudno na to pytanie odpowiedzieć, ponieważ teren akademicki po wprowadzeniu ustaw jędrzejewiczowskich jeszcze się nie ustabilizował i ani młodzież, ani władze uniwersyteckie nie zdążyły całkowicie przystosować się do nowych warunków pracy i współżycia.

Żeby zrozumieć sytuację obecną, należy przede wszystkim przypomnieć, jak się zakończył rok akademicki ubiegły. Niewątpliwie zakończył się on pod znakiem wszechpolaków, którzy nie tylko całkowicie opanowali największą organizację studencką — Bratnią Pomoc, ale zdołali przeprowadzić ją przez liczne rafa, jakie hojnie pewne czynniki rozrzucały na drodze pracy samopomocowej.

Ze gospodarować było znacznie trudniej niż w latach ubiegłych, niech świadczy cyfry dotacji, otrzymanych przez „Bratniak”. I tak, gdy w roku 1933/34 za pośrednictwem „Komitetu Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej” wpłynęło do kasy Bratniej Pomocy 56 500 zł, „Tow. Przyjaciół Młodzieży Akademickiej” (już bez „polskiej”) wpłaciło wileńskiej „Bratniej Pomocy” Polskiej Młodzieży Akademickiej w roku 1934/35 tylko 25 800 zł, a więc mniej niż połowę tego, co dano w roku poprzednim.

Je dano organizacjom samopomocowym żydowskiemu, narazie nie wiemy, ale przypuszczamy, że mniejszość żydowska otrzymała znacznie więcej, niż się jej to należało.

W takich warunkach zubożenie młodzieży nie spadło, lecz wzrosło, gospodarować i nieść pomoc coraz liczniejszym rzeszom potrzebujących nie było rzeczą łatwą. Jednakże zarząd pod prezesurą p. Witolda Swierzewskiego przebrał przez największe trudności i nawet ze strony przeciwników politycznych nie słyhać jakoś większych narzekań, a nieraz szerszy i uczciwsi składają Młodzieży Wszechpolskiej uznanie za ciężką i nie zawsze wdzięczną pracę.

Zresztą, szeregi tych przeciwników przerzedziły się ogromnie. Największy przeciwnik z lat ubiegłych — „Odrodzenie” — istnieje tylko na papierze, a słyhać o nim może dlatego, że był prezes i następca osławionego Dębickiego, p. Stomma, jest t. zw. referentem „młodzieżowym” w rektoracie. Przez niego jedynie ma dziś młodzież dostęp do rektora, co niewątpliwie także nie ułatwia współżycia młodzieży z władzami uniwersyteckimi.

Hałaśliwy jeszcze przed półtora rokiem „Legjon Młodych”, dziś także jest całkiem niewidoczny na terenie uniwersyteckim. Trudno się temu dziwić, skoro członkami tej organizacji byli albo sympatycy komunizmu, albo studjujący na uniwersytecie urzędnicy państwowi (głównie skarbowcy i przewaga branży sekwestratorskiej). Pierwsi przenieśli się całkiem zdecydowanie do jacejek komunistycznych, a drudzy albo są tak pochłonięci spełnianiem czynności urzędowych, że o jakiejś żywszej działalności na terenie uniwersyteckim marzyć nawet nie mogą, albo świadomie wola dziś siedzieć cicho, bo po wycofaniu się z senjoratu „Legjonu” tak potężnych protektorów, jak pułk. Stawek, minister Beck i inni dyktatorzy, za bardzo ujawniać swą przynależność do tej organizacji nie zawsze się zaleca.

Pozostaje na placu „Myśl Mocarstwowa”. Ta istotnie trochę rusza się.

W końcu ubiegłego roku akademickiego, po kompromitacji „Legjonu” w odcinku akademickim „Słowa” niedwuznacznie składali mocarstwowcy oferty, wyrażając gotowość przyjęcia na siebie roli, jaką miał spełniać „Legjon Młodych”. Oczywiście wraz z przywilejami i zapomościami, jakie spływały, jak z rogu obfitości, na tę organizację. Czy oferta ta zostanie przyjęta?

Raczej nie! Bo od „mocarstwowców” raz od czasu do czasu herezja, skoro ich czowanie mogą się ukazywać takie oświadczenia:

„My wolimy szarego, ideowego endeka, niż człowieka, który głosi te zasady, jakich holduje jego szef.”

Kto chce mieć na uniwersytecie „marcie, temu nie wolno w żadnym wypadku „woleć endeka”. Ponadto nie trzeba „mocarstwowcy” odważa, którzy zasami nie zabrakło komunizują-

W ubiegłą niedzielę odbyła się w Zgierzu wspaniała uroczystość poświęcenia sztandaru „Pracy Polskiej”. Na zdjęciu fragmenty uroczystości: 1) poczet sztandarowy Młodych S. N., 2) przedstawiciel górników ze Sosnowca wygłasza przemówienie, 3) delegacja górników z Zagłębia Dąbrowskiego ze sztandarem.

Co słyhać w Strawczynie

W zbuntowanej parafii znać otrzeźwienie

Kielce, 21. 10. Zarządzeniem Kurji Biskupiej kieleckiej, parafia Strawczyn została podzielona pomiędzy trzy sąsiednie parafie. Sam Strawczyn ze Skrawczynkiem przyłączono do parafii Piekoszew.

Według naszych relacji, uzyskanych na miejscu, w Strawczynie znać już duże otrzeźwienie wśród chłopów. Większość ich opuściła opuszczone wiktoryjne wikarych ks. Fr. Smolarskiego i uczęszcza na nabożeństwa do Piekoszewa. Przy wikarym stoł w tej chwili około 300 osób, przeważnie ludźmi najciężniejszymi i niespokojnymi. Grupie tej przewodzą kilku agitatorów-bojowkarzy, którzy usiłują terroryzować tych parafian, którzy nie idą za ks. Smolarskim.

Ciekawe światło na źródła tej wchrycielskiej roboty rzuca fakt, że przed kilku tygodniami agitatorzy ci, obławowani paczkami „sanacyjnego” „Gońca Kieleckiego” (który już nie wychodzi), zawierającego tendencyjne opisy wydarzeń strawczyńskich i usiłowali agitować wśród parafian piekoszowskich, buntując ich przeciw tamtejszemu księdzu proboszczowi i ks. biskupowi kieleckiemu. Agitacja ta nie wydała jednak żadnych rezultatów, a rozumniejsi chłopci wnet zorientowali się, kto za tą robotą stoi.

Poważniejsi gospodarze strawczyńscy przepowiadają rychły już koniec tej całej warcholskiej roboty, gdyż wikary i jego najbliżsi „współpracownicy” sprzykrzyli się już obalamucynom.

Przywrócenie do łaski

Łódź, 21. 10. Przed niedawnym czasem został z polecenia władz centralnych opieczętowany lokal Związku Ochotników Armii Polskiej przy ul. Kilińskiego 90. Opieczętowanie nastąpiło wskutek zarządzenia władz centralnych, przyczem ustanowiony został nad związkiem kurator w osobie adw. Sokołowskiego.

Obecnie nastąpiła zmiana w ustosunkowaniu się czynników centralnych do związku ochotników, albowiem lokal został otwarty i odbyło się zgromadzenie ogólne członków, poświęcone sprawom organizacyjnym i zresztą w dyskusji mimo gorących zapędów poszczególnych mówców, mocno ograniczone.

Ten właśnie szczegół stanowi całkowitą tajemnicę zarówno zamknięcia związku, jak i obecnego otwarcia.

Trzeba podkreślić z uznaniem, że naogół związek b. ochotników nastawiony był zdecydowanie w kierunku

narodowym i w wielu wypadkach jawnie występował przeciw programowi „sanacji”. Tak np. stało się podczas pamiętnych manifestacji w Kielcach przed pałacem biskupim oraz w kościele. Za te wystąpienia dwóch członków związku usunięto.

Te oraz inne posunięcia zarządu związku spowodowały, że władze zwróciły uwagę na działalność związku. Stwierdzono, że posiada on dość pokaźną liczbę członków, jaką nie może poszczycić się żadna „sanacyjna” organizacja, że grupują się przeważnie ludzie raczej nastawieni przeciw „sanacji” w kierunku narodowym.

Czy obecnie po wznowieniu działalności związku większość tych członków zdoła odsunąć od steru rządów zwolennicy „sanacji”, zobaczymy w najbliższej przyszłości. (k)

cym legionistom. Ci ostatni nieraz z pewną dozą arogancji potrafili mówić swym mentorom i opiekunom przykre słowa prawdy.

Potulni „mocarstwowcy” z całą szczerością przyznają się, że się boją. Postulują, co pisze w „Słowie” członkini tej „mocarstwowej” organizacji, p. A. Poklewska-Kozieł (nr. 277 z dn. 9. X. 1935).

„Jeśli chodzi o stosunki z naszymi pośrednikami władzami, my boimy się. Przyznaję, boimy się jawnych wystąpień, bo kto wie, czy tam odnośny czynnik obok naszego nazwiska nie dopisze słowa w rodzaju dawnego rosyjskiego „niebлагонadziejnyj.”

Tak „mocarstwowo” wyrażonego poglądu na stosunek tego odłamu młodzieży do swej „bez pośredniej władzy” trudno sobie wyobrazić.

Wprawdzie obawy p. Kozieł-Poklewskiej są aż nadto uzasadnione, ale z obawą w sercu nie zdobywa się zwolenników wśród uczciwej młodzieży, ani szacunku „bezpośredniej władzy”, która obecnie z całkiem swoistą miarą podchodzi do zagadnień — życia ideowego młodzieży.

Jak się ten stosunek wyraża, możemy wyrobić sobie pojęcie na następującym przykładzie:

„Tow. Przyjaciół Młodzieży Akademickiej”, idąc za przykładem lat ubiegłych, wzorem „Komitetu Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej”, organizuje t. zw. „Tydzień Akademika”, z tą jednak różnicą, że fundusze, zebrane podczas „Tygodnia” mają być roz-

dzielone nie tylko pomiędzy młodzieżą polską, lecz także i Żydzi będą uczestniczyli w rozdziale zebranej gotówki, gdy dawniej ofiary społeczeństwa szły na pomoc polskiej młodzieży akademickiej.

Główny ciężar organizacji zbiórki spoczywał, rzecz jasna, na samych akademikach, a przede wszystkim na „Bratniej Pomocy”, która mobilizowała ludzi i organizowała imprezy dochodowe.

Obecnie kierownictwo „Bratniaka” stanęło na słusznym stanowisku, iż nie może brać udziału w organizowaniu imprez, z których dochód ma zasilać kasy organizacji żydowskich. Zarząd „Towarzystwa Przyjaciół Młodzieży Akademickiej” znalazł się w kropce, bo bez udziału „Bratniaka” i polskiej młodzieży nie sposób przeprowadzić poważnej akcji zbiórkowej.

Zaczęto szukać sposobu zaradzenia „przesądom antysemitycznym” młodzieży. No i narazie, ponoć na wniosek samego Magnificencji Staniewicza, „ukarano” „Bratniak” w ten sposób, że przy podziale resztek funduszy, przeznaczonych na kolonje letnie organizacji samopomocowej żydowskiej, jako „lojalnej”, przyznano 400 zł, gdy Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej tylko 100 zł. Czy w ten sposób zlamie się młodzież — wątpliwy.

W młodzieży narodowej siedzi rogata dusza, której kupić za subwencje w żadnym wypadku się nie da. To też pokpiwają sobie Wszechpolacy z tego rodzaju metod i spokojnie

Przy zatruciu, wywołanem zepsutymi poirawami, jak również alkoholem, nikotyną, morfiną, kokainą i opium, zastosowanie naturalnej wody Franciszka-Józefa jest cennym środkiem pomocniczym. Zał. przez lekarzy. Tg 1920

szukują się do pracy, która zapowiada się nie najgorzej.

Jeśli nie zajdą jakie nieprzewidziane przeszkody ze strony rektoratu, to 25 bm. należy się spodziewać zebrania inauguracyjnego Młodzieży Wszechpolskiej, które rok rocznie ściga do sali Sniadeckich tłumy młodzieży.

Ze praca Młodzieży Wszechpolskiej nie spotyka się ze współdziałaniem i pomocą władz uniwersyteckich, mówi najlepiej fakt, że po dziś dzień nie uzyskali Wszechpolacy własnego lokalu na terytorjum uniwersytetu, choć mają je takie umarle organizacje, jak „Odrodzenie”, czy „Legjon Młodych”.

Są to jednak drobne szyskany, nad którymi przechodzi się do porządku dziennego, i które w żadnym wypadku ani zlamają, ani zahamować ruchu narodowego nie zdołają.

P. K-cki.

Śnieg w Alpach niemieckich

Berlin. (Tel. wł.) Jak donoszą z Kempten, w Alpach niemieckich spadły obfite śniegi. W ciągu niedzieli i poniedziałku wieczora opady przybrały na sile.

Rokowania handlowe polsko-niemieckie rozpoczęte

Warszawa. (Tel. wł.) Rokowania handlowe polsko-niemieckie, które przerwane zostały w Berlinie, gdzie prowadzono je od dłuższego czasu, zostały wznowione w Warszawie. Przerwę przedstawił oba państwa wykryli dla wypracowania sprawozdań i przeglądu. Delegacja niemiecka przybyła już do Warszawy i w skład jej wchodzi: radca ambasady przy urzędzie spraw zagranicznych p. Hemmen jako przewodniczący, pp. Herman Forkel, Willy Scheffeld oraz German Schehrer jako członkowie. (w)

Zmiany, do których nie doszło...

Warszawa. (Tel. wł.) Na kilka dni przed przesileniem gabinetowym były minister przemysłu i handlu Floyar Reichman postanowił dokonać głębokich zmian personalnych w własnym ministerstwie. Przekonany, że nadal pozostanie na swym stanowisku przygotował dekrety dymisyjne dla czterech wyższych urzędników ministerstwa w tem dla trzech dyrektorów departamentu. Ponadto kilkunastu urzędników ministerjalnych miało być zwolnionych. Większość przeznaczonych do usunięcia urzędników miała pójść na emeryturę, na co uzyskał minister Reichman zgodę ministerstwa skarbu. Wybuch przesilenia gabinetowego i mianowicie nowego ministra przemysłu i handlu przerwało nagłe realizację zmian, uplanowanych przez b. ministra Reichmana.

W kołach urzędniczych zwróciło uwagę, iż minister Reichman, żegnając się z urzędnikami ministerstwa powiedział m. i.: „Nie wiem, czy jest to moja wina, czy Panów zasługa, że widzi my się przy pożegnaniu w tym samym gronie, co przy powitaniu”. Słowa te uważane są za aluzję do przygotowanych, ale niedoszłych do skutku zmian w ministerstwie przemysłu i handlu.

34 Loteria Państwowa

(Nieturzędowa i bez gwarancji).

CIĄGIENIE TRZECIE

W pierwszym dniu ciągnięcia I klasy wygrane padły na numery następujące:
Stała wygrana dzienna 25,000 zł na Nr. 10467.

50,000 zł na Nr. 11471.
10,000 zł na Nr. 148514.
Po 5,000 zł na N-ry 8409 36916 157147.
Po 2,000 zł na N-ry 9980 92284 128732.
Po 1,000 zł na N-ry 89662 120188 143537 193607.

Po 500 zł na N-ry 23212 69415 70610 104729.
Po 400 zł na N-ry 20858 36039 60901 105370 152129 158274 162853 180691 183417.
Po 200 zł na N-ry 7194 8761 9259 30710 56202 75541 77030 85746 91542 105763 109740 120957 124087 158374 171515 179444.

Po 150 zł na N-ry 1306 7917 15948 17040 26972 29661 32819 37169 39257 56952 57759 63737 66543 73143 76210 83410 84906 89298 91420 92274 103751 106980 109564 111686 112501 112835 116341 122623 142414 144883 160278 163561 168255 171383 178149 182201 185003 186245 192819.

Uo 100 zł na N-ry:
212 1025 4929 5051 860 8360 944 9549 707 61 11053 13602 14010 480 15357 16307 17299 18468 19591 735 20065 276 444 21360 816 23016 656 984 24009 602 25322 23 528 27600 29108 487 30197 472 33646 34154 205 35222 731 905 33152 561 37169 896 747 812 81.

38311 41135 220 797 820 971 42140 538 958 45506 47842 48423 591 936 49474 678 730 50400 771 858 51704 52883 53031 163 973 57568 947 59786 60096 61009 121 62960 63080 90 65204 727 83 66446 52 847 67297 364 923 69791 911 70025 548 71105 473 592 74120.

77432 78378 854 79990 81540 806 12 82658 83108 87627 988 89775 91444 93477 94001 240 998 95580 97170 745 98961 99226 948 102217 774 104624 806 105262 108058 654 109940 112467 113991.

114787 115968 118407 744 119114 266 121139 380 122059 457 837 123034 883 124231 314 456 551 706 125038 719 126839 127953 128031 440 791 129805 131568 132121 517 736 13303 819 83 134642 801 135360 489 973 136101 234 90 137051 139116 200 16 140080 403 908 141217 457 89 142316 626 145435 146097 209 511 147499 150209.

152034 426 765 155190 999 156181 287 157165 228 158735 807 159102 253 161036 162048 710 840 164038 225 165373 167986 171188 242 801 172918 174014 90 175259 702 864 980 176368 177236 178365 179202 180890 181525 823 182780 818 183405 184431 905 185252 715 186343 563 187349 188293 962 189770 851 972.

190122 72 679 744 191951 192604 799 193952.

Po zł 50 na N-ry:
378 433 517 780 932 1592 746 2053 197 218 711 840 3112 5168 524 6979 534 627 41 7075 499 8192 540 644 95 9200 59 395 753 10793 843 11369 798 12472 13529 70 670 779 14807 967 15078 529 41 876 951 16580 816 17029 39 51 300 424 963 18007 162 486 546 19164 867 20037 139 38 255 481 21023 536 613 707 867 22074 376 595 750 23342 794 24494 25169 587 27206 28063 256 445 96 803 5 966 29014 184 248 821 916 30130 576 768 31007 33349 401 40 34028 185 580 35344 37079 348 57 690 903.

38109 51 385 39775 901 41206 23 634 44 816 42217 866 43872 984 44153 45745 46044 405 62 545 980 47162 48940 673 49292 632 96 842 50157 211 942 51381 985 52511 21 54782 55197 628 795 886 56099 248 61 517614 732 58454 59784 70 60530 731 61347 934 62392 63254 64717 65194 207 315 451 92 66092 445 84 979 67325 28 493 506 68542 638 69125 489 813 702268 752 97 71166 328 506 796 724443 595 724 86 79007 74173 590 954 75127.

76591 77195 833 78588 835 79444 515 718 80307 787 81085 701 23 83005 181 239 507 639 748 818 84039 183 445 85196 742 873 86272 428 757 87122 508 88104 84 405 825 89106 18 50 384 80000 49 254 67 410 91377 691 93170 321 643 95158 407 96095 422 41 510 97353 993 98091 99293 630 100621 51 101093 398 617 68 798 819 102120 646 940 103483 104714 928 106364 107255 826 108000 266 109020 317 110119 36 74 511 111323 546 999 112023 124 208 921 113314 410 92.

114673 115665 936 116042 521 117096 240 391 934 66 118849 119505 798 906 120626 728 121057 173 216 543 884 992 122642 818 123031 801 124559 759 79 125018 140 203 472 643 821 55 126061 258 712 127600 786 128289 91 129167 652 999 130405 807 913 131154 290 132370 421 800 898 133879 134878 135203 78 363 473 984 136030 137033 246 879 138292 671 139456 140005 75 452 576 766 141051 170 297 353 732 142332 972 143712 144246 783 146223 63 715 147930 148279 149040 290 470 543 91 770 150114 232 151041 243.

152244 482 912 153500 41 776 154204 468 919 155000 156725 904 157352 158385 159375 414 524 655 160067 80 494 505 97 161235 46 926 162050 243 639 163032 367 926 164077 337 681 165654 746 166192 410 578 810 93 167057 168346 169260 325 55 689 170000 171247 343 840 956 172633 93 173450 892 174544 175771 176040 121 310 970 177160 203 593 178172 246 179020 343 180355 605 181051 129 384 182061 142 710 183155 385 184859 185600 186333 943 187452 628 45 975 188975 189074 579 948 190603 191788 192015 225 300 432 193193 651 194237 504.

W drugim dniu ciągnięcia I klasy wygrane padły na numery następujące:
Po 5,000 zł na nr. nr.: 95782 193255.
2,000 zł na nr.: 80170.
Po 1,000 zł na nr. nr.: 98751 109688.
Po 500 zł na nr. nr.: 24066 40165 47585 50274 80399 95459 99529 121473 164947 180030.
Po 400 zł na nr. nr.: 2855 12864 18085 17129 22732 37096 37334 71467 83125 104442 141659 168341 171328.

Po 200 zł na nr. nr.: 32804 42340 49924 51731 105685 121978 155968 156501 160088.
Po 150 zł na nr. nr.: 2723 3086 13213 18501 27191 28052 29507 35972 37835 40259 40557 46850 47613 50592 60683 63015 65052 74348 75784 75873 79674 81959 92095 93100 100250 102137 109004 123474 126163 126754 129596 138674 145526 148745 163274 169633 171791 177465 180218 187681 190533.

Po 100 zł na numery:
821 1001 88 169 287 662 707 2055 206 45 376 633 751 834 954 3497 606 13 728 4237 350 575 709 5157 249 629 915 3054 511 42 63 70 782 87 978 7054 558 66 8473 775 992 10283 461 605 11420 63 863 12243 700 835 911 54 13085 284 15128 325 426 533 622 16220 82 300 21 65 507 831 17183 256 318 635 18580 86 876 952 19212 20364 837 22812 22 937 23076 24149 53 331 593 629 25103 26652 938 43 27122 456 87 745 28804 813 910 72 29631 30080 157 213 501 47 73 897 31326 789 964 32485 624 763 969 33131 71 96 278 586 34226 60 499 555 907 10 35088 154 771 88 804 36190 257 577 37161 562 961.

38227 88 39273 560 726 40040 43 112 63 257 412 700 17 838 41022 384 43094 646 44008 68 214 658 45061 51 46071 151 47294 363 873 742 817 48230 858 49237 444 588 50019 236 404 591 721 51133 576 79 630 724 994 52452 772 53999 99 685 728 71 816 26 55024 252 360 630 56627 790 920 57352 490 722 58052 318 957 59363 405 60696 954 61396 513 691 780 62061 142 812 63000 25 115 508 772 64161 571 65030 52 60221 47 406 672 895 67321 781 68040 97 263 343 645 753 984 69061 352 453 799 985 71178 663 788 825 36 72180 85 712 73399 650 55 74538 99 738 75471.

76011 416 74 897 908 77436 734 65 78234 456 633 759 821 79049 172 90 541 892 80844 82 81103 297 745 830 82555 818 83052 393 640 84059 226 589 85192 313 410 526 856 901 86179 210 87476 832 930 95 88252 89170 890 90005 163 249 91037 187 217 30 92062 96 497 93116 299 984 572 954 94470 95346 652 728 96021 423 888 97075 121 98754 99249 778 905 100407 514 634 952 101008 511 710 27 997 102344 738 895 103224 566 104038 111 265 492 566 634 44 47 33 52 105076 352 700 914 106659 61 941 92 107534 765 800 108238 815 957 109314 865 110020 602 111031 656 112878 414 826 113148 933.

114213 494 592 601 77 733 115008 16 138 63 270 901 116391 650 781 89 117063 71 273 88 118136 626 119151 209 319 620 120194 415 590 121347 412 512 938 122214 478 618 871 83 123247 84 493 124044 258 520 903 50 125092 820 975 126185 317 654 127326 899 922 128179 490 888 129730 130057 149 898 131047 286 783 85 955 66 132307 487 882 133408 712 858 82 89 134383 515 692 968 135052 103 61 260 461 585 773 136386 537 87 871 137194 481 138162 204 306 140137 562 816 141052 740 78 98 142049 143443 73 144061 258 802 145302 434 648 146293 147074 148205 449 533 911 29 149081 153 399 638 150015 340 83 491 151794 820 919 69.

152500 14 858 153061 154102 18 358 415 593 702 874 155708 54 156997 174 383 726 157107 725 825 158214 74 449 817 932 159269 568

Po 200 zł na nr. nr.: 32804 42340 49924 51731 105685 121978 155968 156501 160088.
Po 150 zł na nr. nr.: 2723 3086 13213 18501 27191 28052 29507 35972 37835 40259 40557 46850 47613 50592 60683 63015 65052 74348 75784 75873 79674 81959 92095 93100 100250 102137 109004 123474 126163 126754 129596 138674 145526 148745 163274 169633 171791 177465 180218 187681 190533.

Po 100 zł na numery:
821 1001 88 169 287 662 707 2055 206 45 376 633 751 834 954 3497 606 13 728 4237 350 575 709 5157 249 629 915 3054 511 42 63 70 782 87 978 7054 558 66 8473 775 992 10283 461 605 11420 63 863 12243 700 835 911 54 13085 284 15128 325 426 533 622 16220 82 300 21 65 507 831 17183 256 318 635 18580 86 876 952 19212 20364 837 22812 22 937 23076 24149 53 331 593 629 25103 26652 938 43 27122 456 87 745 28804 813 910 72 29631 30080 157 213 501 47 73 897 31326 789 964 32485 624 763 969 33131 71 96 278 586 34226 60 499 555 907 10 35088 154 771 88 804 36190 257 577 37161 562 961.

38227 88 39273 560 726 40040 43 112 63 257 412 700 17 838 41022 384 43094 646 44008 68 214 658 45061 51 46071 151 47294 363 873 742 817 48230 858 49237 444 588 50019 236 404 591 721 51133 576 79 630 724 994 52452 772 53999 99 685 728 71 816 26 55024 252 360 630 56627 790 920 57352 490 722 58052 318 957 59363 405 60696 954 61396 513 691 780 62061 142 812 63000 25 115 508 772 64161 571 65030 52 60221 47 406 672 895 67321 781 68040 97 263 343 645 753 984 69061 352 453 799 985 71178 663 788 825 36 72180 85 712 73399 650 55 74538 99 738 75471.

76011 416 74 897 908 77436 734 65 78234 456 633 759 821 79049 172 90 541 892 80844 82 81103 297 745 830 82555 818 83052 393 640 84059 226 589 85192 313 410 526 856 901 86179 210 87476 832 930 95 88252 89170 890 90005 163 249 91037 187 217 30 92062 96 497 93116 299 984 572 954 94470 95346 652 728 96021 423 888 97075 121 98754 99249 778 905 100407 514 634 952 101008 511 710 27 997 102344 738 895 103224 566 104038 111 265 492 566 634 44 47 33 52 105076 352 700 914 106659 61 941 92 107534 765 800 108238 815 957 109314 865 110020 602 111031 656 112878 414 826 113148 933.

114213 494 592 601 77 733 115008 16 138 63 270 901 116391 650 781 89 117063 71 273 88 118136 626 119151 209 319 620 120194 415 590 121347 412 512 938 122214 478 618 871 83 123247 84 493 124044 258 520 903 50 125092 820 975 126185 317 654 127326 899 922 128179 490 888 129730 130057 149 898 131047 286 783 85 955 66 132307 487 882 133408 712 858 82 89 134383 515 692 968 135052 103 61 260 461 585 773 136386 537 87 871 137194 481 138162 204 306 140137 562 816 141052 740 78 98 142049 143443 73 144061 258 802 145302 434 648 146293 147074 148205 449 533 911 29 149081 153 399 638 150015 340 83 491 151794 820 919 69.

152500 14 858 153061 154102 18 358 415 593 702 874 155708 54 156997 174 383 726 157107 725 825 158214 74 449 817 932 159269 568

114213 494 592 601 77 733 115008 16 138 63 270 901 116391 650 781 89 117063 71 273 88 118136 626 119151 209 319 620 120194 415 590 121347 412 512 938 122214 478 618 871 83 123247 84 493 124044 258 520 903 50 125092 820 975 126185 317 654 127326 899 922 128179 490 888 129730 130057 149 898 131047 286 783 85 955 66 132307 487 882 133408 712 858 82 89 134383 515 692 968 135052 103 61 260 461 585 773 136386 537 87 871 137194 481 138162 204 306 140137 562 816 141052 740 78 98 142049 143443 73 144061 258 802 145302 434 648 146293 147074 148205 449 533 911 29 149081 153 399 638 150015 340 83 491 151794 820 919 69.

152500 14 858 153061 154102 18 358 415 593 702 874 155708 54 156997 174 383 726 157107 725 825 158214 74 449 817 932 159269 568

114213 494 592 601 77 733 115008 16 138 63 270 901 116391 650 781 89 117063 71 273 88 118136 626 119151 209 319 620 120194 415 590 121

Październik
22
WIOREK

Kalendarz rym-kat.
Wtorek: Korduli p.
Środa: Jana Kapistrana w.

Kalendarz słowiański
Wtorek: Przybysław
Środa: Lastymira

Słońca: wschód 6,28
zachód 16,45

Długość dnia 10 g 17 min.
Księżyc: wschód 1,04 zachód 14,45
Faza: 5 dzień przed nowiem.

Adres redakcji i administracji w Łodzi
telefon redakcji i administracji 173-55
Piotrkowska 91

Godziny przyjęć dla interesantów
od 10 - 12

NOCNE DYŻURY APTEK

Nocy dzisiejszej używają apteki: S-ców Lelwobra, Plac Wolności 2. S-ców Hartmana Mirowska 1. Danieleckiego Piotrkowska 127. Perelman Cegielniana 32 (Żyrowska). Cymara Wólczańska 37. S-ców Wójcickiego, Napór-kowskiego 27.

Pogotowie — tel. 102-90.

Straż ogniowa — tel. 8

TEATRY ŁÓDZKIE

Teatr Popularny — 8,15: „Pan Demary”.

Teatr Miejski — 8,30 w. „Szenastolatka”.

KINA ŁÓDZKIE

Adria — „Wyprawy krzyżowe”.
Bratnia Strzecha — „Noc cudów”.
Corso — „Nie chce wiedzieć kim jesteś”.
Capitol — „Bengali”.
Mewa — „Piorun”.
Miraż — „Amok”.
Mimoza — „Miody las”.
Ludowy — „Przeor Kordecki”.
Oświatowy — „Kleopatra”.
Palace — „Epizod”.
Przedwiośnie — „Dwie Jossie”.
Rakieta — „Mała matczka”.
Stylowy — „Poszukiwaczki złota”.
Zacheta — „Złoty Lisek”.
Kialto — „Dziwaczka z Budapesztu”.

KOMUNIKATY

Komunikat Str. Nar. w Łodzi.

Zarząd okręgowy Stronnictwa Narodowego w Łodzi przesłał nam nast. komunikat do opublikowania:

„W związku z podjętą przez Stronnictwo Narodowe zbiórka na Fundusz Narodowy, mający być podstawą do dalszej wyłączonej akcji w sprawie o Polskę Narodową, nawołujemy do dalszego składania na ten cel ofiar pieniężnych.

Niech nie zabraknie żadnego Polaka-narodowca w gronie ofiarodawców. Niech każdy zda sobie sprawę z tego, że idzie tu o rzecz ogromnej wagi, o rzecz, która zadecyduje o przyszłości naszej Ojczyzny, że nie udajemy się do niczyjej wspaniałości, że złożenie ofiary na ten cel jest świętym obowiązkiem każdego.

Pokażmy obecnej zakłamanej w materializmie rzeczywistości, że niema takich ofiar, których nie podjęlibyśmy dla wprowadzenia w życie naszych ideałów.

Nadszedł czas, że zdamy pierwszy egzamin z naszej dojrzałości bojowej i ten egzamin zdać musimy! Każdy Polak-narodowiec na terenie całego kraju powinien ofiarować na Fundusz Narodowy przynajmniej jednodniowy swój zarobek. Cały Naród podjął się tej akcji i nikogo w niej nie powinno zabraknąć.

Ofiary na Fundusz Narodowy składać można w administracji Oredouwnika w Łodzi, Piotrkowska 91, i w Zarządzie okręgowym Stronnictwa Narodowego, Piotrkowska 86.

NOTUJEMY

Odczyty i prelekcje na wystawie „Opieka nad dzieckiem i młodzieżą w Łodzi. Dnia 1 listopada o godz. 13 nastąpi uroczyste otwarcie wystawy p. n. „Opieka nad dzieckiem i młodzieżą w Łodzi i w województwie łódzkim”. Jest to impreza społeczna, zorganizowana z okazji mającego się odbyć w Łodzi w listopadzie zjazdu lekarzy pediatrów i mikrobiologów. Udział w wystawie złożyły wszystkie instytucje państwowe, społeczne, samorządowe i prywatne, pracujące w zakresie opieki nad dzieckiem i młodzieżą.

Czytelnia przy Domu Ludowym na Chojnach. W Domu Ludowym na Chojnach (Rzgowska 84) od dłuższego już czasu istnieje czytelnia pism codziennych, miesiadczych i zamiejscowych, czasopism naukowych, literackich, sportowych, poświęconych sprawom kobiecym i t. p. Czytelnia pism w Domu Ludowym na Chojnach cieszy się dużą frekwencją miejscowej ludności, lecz jeszcze nie wszyscy o jej istnieniu wiedzą i znaczna część mieszkańców Chojen nie korzysta z tej instytucji. W interesie własnym ludność zamieszkująca Chojny powinna uczęszczać jak najliczniej do wspomnianej czytelnicy, gdzie zupełnie bezpłatnie będzie mogła zapoznać się z najświeższymi wiadomościami ze wszystkich dziedzin życia. Czytelnia pism przy Domu Ludowym na Chojnach czynna jest w poniedziałki, środy i soboty w godzinach od 10 do 21.

KRONIKA WYPADKÓW

Ofiara kryzysu. W mieszkaniu własnem przy ul. Prostej 15 w celach samobójczych przesiadł sobie brzytwa gardło bezrobotny 35-letni Zygmunt Małkusiński. Desperata znaleziono nieprzytomnego w kałuży krwi. Przewieziono go do szpitala Małkusiński zmarł wkrótce. Powodem samobójstwa był brak środków do życia.

Z RYNKU PRACY

Spekulacja na odpadkach. W związku z mocną koniunkturą na rynku surowca bawelnianego, spowodowaną wzmocnionym zapotrzebowaniem do Afryki i zapowiadana wyższą ceną

„Przemytnicy ludzi” skazani

Surowy wymiar kary: od miesiąca do trzech lat więzienia

Łódź, 21. 10. Sąd okręgowy w Łodzi po 14-dniowym procesie zakończył w poniedziałek rozprawę przeciwko członkom szajki przemytniczej, która przeprowadzała przez granicę sowiecką różnego rodzaju osobników.

Wczoraj sąd ogłosił wyrok, na mocy którego skazani zostali Goldstein na trzy lata więzienia, Królfeld na dwa i pół roku więzienia, Tajfel, Moszek Lipman na dwa lata więzienia i Majer Lipszyc na dwa lata i trzy miesiące

wiezienia. 36 dalszych oskarżonych skazano na kary od 1 miesiąca do półtora roku więzienia. Pozostali oskarżeni zostali uniewinnieni.

Sąd w motywach wskazał, że główni oskarżeni: Goldstein, Królfeld, Lipszyc i Chojnacki tworzyli związek do przemytnictwa ludzi przez granicę. Działając w nim, prowadzili w nim pracę konspiracyjną. Druga grupa oskarżonych Lipman, Tajfel i inni współdziałali ze związkiem. Trzecia grupa ułatwiała przejście przez granicę.

Sąd zaliczył oskarżonym areszt, odbyty w śledztwie, stwierdzając w motywach, że Chojnacki i Schwarzbucher działali bez wiedzy kapitana Medyńskiego.

Łódź — Legia 56:56

56:56. Wczoraj w Łodzi na stadionie sportowym Wimy odbył się bardzo interesujący mecz lekkoatletyczny pomiędzy stołeczną Legią, a reprezentacją Łodzi, który zakończył się niespodziewanie wynikiem nierozstrzygniętym. Zawody były ciekawe, gdyż po każdej prawie odbytej konkurencji ulegało zmianie prowadzenie w ogólnej punktacji, przyczem padły 3 nowe rekordy okręgowe. Sensacja dnia był wynik skoku o tyczce Anikijewa, który skokiem 3,52 ustanowił nowy rekord okręgowy. Poza tym sensacją swego rodzaju była porażka Noji do Wróblewskiego w biegu na 800 mtr. i Szczerbickiego w skoku w dal. Z odbytych 11 konkurencji poszczególne przedstawiają się następująco:

100 mtr. I. Łada (Legia) 11,4 sek. II. Ośmielak (Łódź) 11,5 sek. III. Bystry (Łódź). Kula. Siedlecki (Ł) 13,54 m. Imiela (Ł) 13,35 m. nowy rekord okręgu. Błaszczak (Ł). Skok w dal. Kujawski (Ł) 6,60 m. Szczerbicki (Ł) 6,57 m. Ośmielak (Ł).

400 m. Maszewski (Ł) 52,4 sek. Mitelsztet (Ł) 52,8 sek. Downarowicz (Ł). Dysk. Siedlecki (Ł) 42,12. Imiela (Ł) 41,74. nowy rekord okręgu. Błaszczak (Ł). Skok wzwyż. Szczerbicki (Ł), Ośmielak (Ł) i Kujawski (Ł) po 1,68 m. 800 m. Maszewski (Ł) 2,03,6 m. Wróblewski (Ł) 2,03,8 m. Noji (Ł) 2,04,7 m. Skok o tyczce. Anikijew (Ł) 3,52 m. nowy rekord okręgu. Maciaszczyk (Ł) 3,30 m. Szczerbicki (Ł). Oszczep. Bobiński (Ł) 54,78 m. Siedlecki (Ł) 53,63 m. Serbin (Ł). 5.000 m. Noji (Ł) 16,3,3. Kurpesa (Ł) 16,35. Polak (Ł). Sztafeta 4 400 m. I. Legia w czasie 44,9 s. II. Łódź 46,9. Ogólna punktacja 56:56 pkt. Zawodami kierował sędzią p. Lityński. Publiczności około 1.000.

W kilku słowach

Do restauracji Jadwigi Sadowyńskiej przy ulicy Nawrot 79 w nocy zapuścili jacyś osobnicy, prosząc o sprzedaż wódki. Sadowyńska otworzyła drzwi i w tej chwili wtargnęło do wnętrza restauracji kilku uzbrojonych w rewolwery bandytów. Stworzyli oni właścicielkę i służącą, żądając wydania pieniędzy. Służąca zdołała się wymanować i weszła alarm. Bandyci wobec tego zaniechali rabunku i zbiegli. Policja wdrożyła poszukiwania za napastnikami, jednak — jak dotąd — bezskutecznie.

We fabryce firmy żydowskiej Gutman Kopel przy ulicy Magistrackiej 31 wybuchł strajk na tle zmniejszenia zarobków robotniczych. Inspektor pracy wyznaczył konferencję celem złagodzenia zatargu.

Na folwarku Krawki pod Łodzią tryby młockarki pochwyliły robotnika rolnego 32-letniego Kazimierza Luśniaka, który został poszarpany i poniósł śmierć na miejscu.

Policja zatrzymała jednego z najślawniejszych kasarzy lwowskich, zwanego królem kasarzy, Stefana Filipowskiego, który po odsiedzeniu kary i zwolnieniu z więzienia, zaopatrzony w komplet narzędzi przybył do Łodzi i prowadził pertraktacje z innymi kasarzami i współnikami, gotując się do wyprawy. Od zatrzymanego Filipowskiego odebrano narzędzia złodziejskie. Aresztowani zostali znani złodzieje Józef Kuźnik, Ignacy Kocił i Błażej Kwikar. Ostatnio dokonali oni włamań na skład przy ulicy Franciszkańskiej 19. Na zasadzie pozostawionych odcisków daktyloskopijnych zatrzymano Kuźnika, który wydał pozostałych towarzyszy.

Ze szpitala św. Józefa przy ulicy Drawnowskiej 75 usiłował zbiec pozostający tam na kuracji. Majewski wybił okno w ustępie i wyskoczywszy z pierwszego piętra rzucił się do ucieczki. Przytrzymano go jednak w czasie pościgu.

Przed sądem odpowiadał dwaj naśladowcy Tasiemki, Nuchim Leski zwany „tragarem” i Abram Melman zwany „parchatym”. Oba zorganizowali spółkę i pod groźbą rewolwerów i nożów wymuszali od handlarzy stojących na Zielonym Rynku odpowiednie opłaty. Handlarze uiszcili te opłaty w wysokości od 2 do 5 złotych, za co otrzymywali zaleźnie od wysokości opłaty lepsze lub gorsze miejsca. W dniu 15 maja r. b. doszło do awantury przy czym obu Żydów zatrzymano. Sąd skazał Leskiego i Melmana, każdego na 8 miesięcy więzienia.

Na srebrnym ekranie

„Clo — Clo”
Kino „Rialto”

Trudno zgadnąć, czemu ten film nazywa się właśnie „Clo — Clo” a nie jakkolwiek inaczej, ale mniejsze o nazwie, gdy sam obraz jest dobry. Trzeba przyznać, że komedie oparta na tematach, zaczerpniętych z życia zakulisowego, aczkolwiek się nam zdziwili — pierwsze rewie na ekranie porwały, ale dziś mamy już tego dosyć.

Bo też gdy spostrzeżemy na samym początku w „Clo — Clo” scenę i kulisy, trochę to nas speszyło. Dalej jednak a minuty na minucie widzownia coraz bardziej była zainteresowana i rozbawiona — śmiech na widowni prawie nie ustawał.

Przykład ten dowodzi, że niema wyświechtanych tematów — dajcie dobry scenariusz jak w „Clo — Clo” odpowiedni zespół aktorski i wytrawny reżyser, a zabawimy się. Nastrój niezwykle pogodny, głos Marty Eggerth fenomenalny, Hans Chozar porwawczy. Bez przesady najlepsza komedia w tym sezonie. Również na pochwalebne podkreślenie zasług polską krótko metrażową — raz wreszcie pokazano nam coś polskiego, stojącego na należytym poziomie. Prócz tego kolorówka. Dziś rewja p. t. „Czerwony kapurek”. Słowa „Rialto” dba o widza.

bawelny. W Łodzi notowana jest spekulacja w handlu odpadkami bawelnianymi, spowodowana z zagranicy, szczególnie z Francji i Ameryki. Ceny tych odpadków wzrosły obecnie o 15 do 20%. Charakterystycznym jest, że oficjalnie w handlu surowcem bawelnianym stwierdzają, że zapowiadana wyższa cen nie zostanie zrealizowana, a to z tej racji, że producenci, a więc zarówno Ameryka jak i Egipt posiadają ogromne zapasy i najpierw zabiegają o ich zdyktowanie, poczem dopiero można się liczyć ze wyższą ceną. Również na giełdach zagranicznych nie notowana jest żadna wyższa cen surowca, ani odpadków przeznaczonych do szarpania na surowiec, tak, że spekulacja jest dziełem żydowskich kupców, którzy w Łodzi zmonopolizowali całkowicie w swych rękach handel surowca i odpadków.

Narady włóknarzy. W dniu 27. b. m. zwołany został zjazd delegatów fabrycznych włóknarzy, który ma się wypowiedzieć co do akcji, jaką związek zawodowy zamierza podjąć o rewizję obecnej taryfy płac i ustalenie wyższych stawek, z powodu wzrostu drożyzny. Niezależnie od tego mają być omówione sprawy organizacyjne wśród włóknarzy, celem odparcia podlegającego się wyższemu na terenie fabryk, szczególnie zaś mniejszych, należących do Żydów.

KRONIKA GOSPODARCZA

Moratorium dla długów pracowniczych. Związki zawodowe pracowników umysłowych zastanawiały się nad projektem rozporządzenia, które normuje spłatę zobowiązań dłużnych pracowników umysłowych, zarówno urzędników państwowych, samorządowych, jak i prywatnych. Moratorium dotyczyłoby jedynie długów zaciągniętych u osób i firm prywatnych, nie obejmując natomiast zobowiązań wobec Skarbu Państwa lub samorządów, z tytułu zaciągniętych pożyczek. Związki wypowiedziały się za u-normowaniem spłaty zobowiązań dłużnych w ten sposób, iż spłata miesięczna przy wynagro-

dzeniu mniejszem wynosiłaby 10% miesięcznej pensji, przy wynagrodzeniu zaś wyższem do 15% miesięcznych poborów. (k)

Uprzywilejowane organizacje uprawiają spekulację pomarańczami. Zrzeszenie kupców branży owoców południowych, za pośrednictwem Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi wystosowało do ministra przemysłu i handlu memoriał, w którym protestuje przeciwko nieodpowiedniemu podziałowi kontyngentu pomarańczy w miesiącach listopadzie i grudniu r. b. Podział kontyngentów w liczbie 400 wagonów dla całego kraju, był tak przeprowadzony, że dla kupców przydzielono minimalną część, tak że np. w Łodzi kupcy dostali 6 wagonów. Tymczasem większość kontyngentu przydzielono organizacjom i osobom uprzywilejowanym. W memoriale kupcy wskazują, że organizacje te następnie żądają wysokiego odstępnego za przekazanie kontyngentu, przez co zwiększają się ceny nabywców i z konieczności muszą wzrosnąć ceny detaliczne na pomarańcze. W ten sposób, po zniesieniu wysokiego cla na pomarańcze, obecnie wprowadza się nowe clo tym razem nie na rzecz Skarbu Państwa lecz dla zła niemyślanych organizacji. Kupcy domagają się, by podział kontyngentów nastąpił zgodnie z opinią Izby Przemysłowo-Handl. (k)

Termin wykupu świadectw przemysłowych. Zgodnie z otrzymanymi instrukcjami Izba Skarbowa wydała zarządzenie, ośnośnie sprzedaży świadectw przemysłowych na rok 1936. Sprzedaż patentów rozpocznie się w dniu 2 listopada r. b. i trwać będzie do końca grudnia r. b., przyczem nie zostały na razie wydane zarządzenia ośnośnie nabycia świadectw zbiorowo za pośrednictwem organizacji zawodowych tudzież niektórych ulg indywidualnych ze względu na położenie płatnika. Ze środków miażdżących dowiadujemy się, że zarządzenie o ulgach zostanie wydane nieco wcześniej, niż w roku ubiegłym, by umożliwić wszystkim nabytce świadectw w określonym terminie i nie narazić się na konsekwencje.

Wielki Skład Bławatny B. Jasiński

Łódź, 11 Listopada nr. 5 — tel. 157-60

poleca na sezon jesienno-wieczny na płaszcze, suknie i na mundurki szkolne, jedwabie, płótna białe i lniane, firanki, kapy, obrusy, wszelkie materiały w zakres manufaktur wchodzące oraz pończochy, skarpetki i rękawiczki po cenach bardzo niskich. Obejście nie obowiązują do kupna

Koks gazowy w pierwszorzędnym gatunku, Siarczan amonowy o zawartości 20-22% azotu, Smoła destylowana, Benzol motorowy, Karbolinum

sprzedaje w większych i mniejszych partiach

Bydgoska Gazownia Miejska

ul. Jagiellońska 46/48. Tel. 26-30.

ng 15 967

Zegarki, obrączki i biżuterje

kupuje i sprzedaje

o 11922 najtaniej

firma chrześcijańska

B. KOWALSKI, Łódź, Piotrkowska 3

Telefon 104-60

O R A Z Y

w wielkim wyborze po cenach przystępnych i na dogodnych warunkach poleca

Z. Zagańczyk, Łódź

Fabryka Piotrkowska 158

Skład: Piotr. 165. Tel. 249-91

Oprawa obrazów

ng 13419

Polecamy DO BUDOWLI!

I-1 Dźwigary, Żelazo

Żelazo do betonu

Gwoździe i śruby

Okucia do pieców i kuchni

Kuchnie westfalskie

Kotły do pralni

Pieczęć żelazna

Zamki i zawiasy do drzwi

i okien

Okna lano-żelazne

Siatkę ocynkowaną na płoty

Ceny naitańsze.

Cenniki na żądanie

T. Krzyżanowski

Spółka z ogr. odp.

w Poznaniu, ulica Szewska 16.

Telefon nr. 30-38 i 36-09

M E B L E

komplety i pojedyncze

poleca

Cypryński, Łódź

Kilińskiego 229. Dojazd tramwajem 3, 4, 17

ng 10522

Persil

TO NAZWA ŚRODKA DO PRANIA. UŻYWANEGO PRZEZ WSZYSTKIE SKRZETNE GOSPODYNIE

Do moczenia bielizny: HENKO. woda do prania i bielenia P 6000-P 705

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 30 groszy.

Znak oferty naprzykład: z 18 924, n 2 745, d 1 790

1 t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 10.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.15.

1. DOMY-PARCELE

Kilka domów Pleszewie
czynszowych, ogrodami i ubie-
dom nadający się na rzeźnictwo
do 12 tysięcy gotówka. Wosiński,
Rozdrażew, pow. Krotoszyn.
zd 58 057

Dom
nowy, 3 pokoje kuchnia ogrodem
10 minut od dworca M. Kociński,
Minikowo, pow. Poznań.
zd 57 280

6. OŻENKI

Kupiec
na kierowniczem stanowisku, lat
30, pragnie się ożenić z mł. in-
żynierką do lat 30 (najchętniej z
prowinclj) Łaskawe oferty z fo-
tografją Oredownik, Poznań
nr 16 691

Kawaler
lat 25, rzemieślnik, pozna panien-
kę, celem ożenku. Oferty Oredownik
Poznań zd 58 347

7. SPRZEDAŻE

Malarz
może objąć zakład malarski, byt
zapewniony. Oferte 150.— zł
Zgłoszenia: W. Lemiech, Grodzisk
Wkp. n 16 609

Dom
nowy dwumorgowy ogrodem.
Cena 19 000 złotych, wpłaty 15000
Błoch Poznań, Aleje Marcin-
kowskiego 15. zd 58 331

17 buraczanych
budynki masywne,
dwa stawki
rybne. Cena 10 000 — 8 000. Rutkowski,
Poznań, Półwiejska 5-7
zd 58 361

56 buraczanych
mieście gimnazjalnem
inwentarz kompletne 12 000
8 000 Rutkowski, Poznań, Pół-
wiejska 5, m. 7. zd 58 364

22 buraczanych
przy Poznaniu
prywatne, wies kości. Cena 12000
10 000 Rutkowski, Poznań, Pół-
wiejska 5 — 7. zd 58 363

Mleczarnię
dobrze zaprowadzoną
wraz nowopobudowanym domem
cena 14 000 tanio sprzedam. —
Sposobne oferty do Oredownika,
Poznań zd 58 360

Skład kolonjalny
bezkonkurencyjny towarami, u-
rządzeniem tanio sprzedam z po-
wodu wyjazdu Sposobne zgłosze-
nia pismem Oredownik, Poznań
zd 58 352

Gospodarstwo

71 morg pszenno-buraczanej, —
6 morg łąki z żywym, martwym
inwentarzem, budynki masywne,
3 kilometry od Ostrowa sprzedam
zaraz Kłajczyk, Rabczyn pow.
ostrowski (Wkp.) zd 58 396

11. KUPNA

Kupię

dom nadający się na rzeźnictwo
do 12 tysięcy gotówka. Wosiński,
Rozdrażew, pow. Krotoszyn.
zd 58 057

Poszukuję spiesznie
domu ogrodem — rola. Warunek
siedmioklasowa szkoła, komuni-
kacja miejską. Opis, cena, wpłaty
Oredownik, Poznań zd 58 326

Miejszkarke

używana, w dobrym stanie kupię
za gotówkę. Szczegółowe oferty
Oredownik, Poznań zd 57 049

18. DZIERŻAWY

Dzierżawy gospodarstwa
do 80 morg. dobra ziemia poszu-
kuje. Zgłoszenia do agencji Oredownik
Kłajczyk. Chęć zleż. ng 16 604

Piekarnia

składem kolonjalnym wiosce ko-
ścielnej o wydzielawienia za-
raz, dzierżawa 35 zł. Kapuściński
Borek, Rynek 11. zd 57 723

Piekarnie

przepisowa, powiatowem mieście,
najruchliwsza ulica zaraz tanio
wydzierżawia. Oferty do Oredownik-
ka. Poznań zd 58 395

Poszukuję

kilka morg dobrej ziemi z mie-
szkaniem, nadające się na ogro-
dnicтво. Oferty proszę Oredownik
Poznań zd 57 459

Ogród

6 morg owocowo-warzywny z ma-
łym mieszkaniem, peryferje Po-
znania do wydzielawienia. Oferty
Oredownik, Poznań zd 58 236

28. SZUKA POSADY

Ogrodnik

kawaler, — 10-letnia praktyka
wszystkich gałęziach swego fachu
zakłada światło elektryczne, po-
szczelniczo, sprzedaje i polo-
waniem szuka posady od zaraz lub
później. Oferty Oredownik, Po-
znań zd 58 337

programy radiowe

WARSZAWA

Środa, 23 października.

6.30 aud. poranne: 11.57 sygnali-
zacja, 12.03 dziennik polski, 12.15
pogadanka: Maglowanie i pra-
cowanie bielizny; 12.30 muzyka lek-
ka z płyt; 13.25 chwila dla ko-
biet; 15.15 gieda; 15.30 koncert
ork. Niny Mańskiej w prbr. utw.
Saint — Saens; 16.00 „Kilow bie-
— wozel pryska”, poz. muz. z
piosenkami dla dzieci; 16.20 piosni
w wyk. W. Runiewiczowej;
16.45 rozmowa muzyka ze słu-
chaczem radia; 17.00 „Co to jest
dyskusja i jak ją trzeba prowa-
dzić; 17.20 rec. skrzypcowy J. Ka-
mińskiego; 17.50 „Świat się śmie-
je” (przeład humoru zagr.); 18.00
muzyka lekka w wyk. m. ork.
P. R.; 18.30 skrzynka pocztowa;
18.45 solisci na płytach; 19.00 sa-
downictwo na Woyniu; 19.10
program: 19.20 koncert; 19.35
sport; 19.50 reportaż aktualny;
20.00 muzyka lekka z płyt; 20.45
dziennik; 20.55 „Obrazki z Polski
Współczesnej”; 21.00 „Tworzość
Fryderyka Chopina”; 18.10 —
18.49 wyk. ork. P. R. pod dyr.
G. Fitełberga i Henryk Szotmaka
(fort). W programie koncert for-
te, f-moll op. 31; 21.35 szkic li-
teracki; 21.50 pogadanka dla
kary: „Tarcza i jej hormon”;
22.00 religijna muz. żydowska
22.40 muzyka salonna i ta-
neczna w wyk. P. R.

PROPONUJEMY

LAMPOWICZOM

na środe:

18.30 Lipsk. „Od setnego w ty-
siacznym” — wesola aud. muzycz-
no-wokalna.
19.00 Sztutgart. Wesola godzina.
19.00 Wrocław. Muzyka wie-
czorna. 19.00 Kolonia. Koncert
kompozyt. W. Niemanna. 19.25
Praga. Koncert radiork. 19.35
Wiedeń. „Requiem niemiecki”.
J. Brahmsa pod dyr. W.
Fuertwenglera. 19.45 Budapeszt.

Koncert ork. operowej.

20.00 Kopenhaga. Melodie ope-
retkowe. 20.00 Oslo. Koncert mu-
zyki szwedzkiej. 20.40 Praga.
Koncert kwartetu wokalnego.
20.45 Królewice. „Bal maskowy”
— opera Verdiego. 20.45 Frank-
furt. Wesola aud. 20.45 Lipsk.
Wesola audycja wokalno-muz.
20.45 Sztutgart. Koncert symfo-
niczny. Dry. Mennerich. Sol. C.
Jautz (tenor). 1) Mozart: Sym-
fonia g-moll. 2) Mozart: Arja z
„Don Juan”. 3) Czajkowski:
Dama pikowa wyj. 4) Czajkow-
ski: Arja Leńskiego z op. „Du-
geniusz Onegin”. 5) de Falla:
Trójgraniasty kapelus. suita
orkiestrowa. 20.45 Koenigs-
hausen. Muzyka lekka. 20.50 Me-
dolan. „La vedova scaltra” —
opera — Wolf-Ferrari.

21.30 Londyn (Nat. Progr.)
Koncert symf. z udz. skrzypka
Karola Plescha. 21.45 Bukareszt.
Koncert wieczorny.
22.00 Sztokholm. Muzyka ta-
neczna. 22.00 Budapeszt. Muzyka
ozdobna. 22.05 Wiedeń. Medy-
narodowa muzyka operetkowa.
22.10 Kopenhaga. Koncert kamer.
22.25 Rzym. Muzyka taneczna.
22.30 Koenigs- wust. „Nocna mu-
zyczka”. 22.30 Kolonia. Muzyka
lekka i tan.
23.00 Hamburg. Dwa koncerty
klawiszynowe. 23.00 Koenigs-
wust. „Prośmy do tańca”. 23.00 Ma-
nachium. „Taniec w nocy”. 23.10
Kopenhaga. Muzyka taneczna.
23.10 Budapeszt. Recital solowa-
czy. 23.30 Luksemburg. Recital
fort. 23.35 Hamburg. Współcze-
sne piosni. 23.45 Wiedeń. Muzy-
ka taneczna.
24.00 Sztutgart. Koncert nocny.

KRAJOWE

Środa, 23 października.

Katowice — 13.30 muzyka lek-
ka z płyt; 15.15 gieda; 18.30 poz.
„Polski jedwab”. 19.00 „Pieśni
Włp. powstańca R. Wilkanow-
icza”; 19.10 program; 19.20 przeg.

prasy; 19.35 sport; 20.00 Szajapin.
Monte i Schiba (płty).

Kraków — 12.30 muzyka pol-
ska z płyt; 13.30 koncert dla dzie-
ci z płyt; 14.00 koncert popular-
ny z płyt; 18.30 skrzynka pocztowa;
18.45 muzyka wiedeńska (płty);
19.00 poradnik turystyczny; 19.35
sport krakowski; 20.00 fragm. z
op. „Halka” Moniuszki (płty).

Środa, 23 października.
Lwów — 12.15 poz. „Maglowa-
nie i prasowanie bielizny”; 12.30
motywy partytutowe (płty);
13.30 koncert żyweń z płyt; 18.30
feljton: „H. Modrzejewska i Sa-
ra Bernhard we Lwowie”; 18.45
Wśród przestworzy (płty);
19.00 poz. „Psychotechnika i wy-
bór zawodu”; 19.35 sport; 20.00
piosenki z filmów dźwiękowych
(płty).

Łódź — 13.30 z bajeczek babu-
ni. (płty); 15.12 gieda łódzka;
18.30 feljton; 18.45 muzyka po-
pularna z płyt; 19.10 program;
19.35 sport.

Środa, 23 października.
Toruń — 12.30 orkiestry i soli-
sci (płty); 13.30 muzyka lekka
z płyt; 15.25 gieda; 18.30 rozmo-
wy z dziećmi; 18.45 utwory
wyrypcowe z płyt; 19.00 wiadomo-
ści z dziećmi; 19.45 utwory skryp-
cowe z płyt; 19.00 wiadomości
gospodarcze; 19.35 sport; 20.00
słynne orkiestry (płty).

Środa, 23 października.
Poznań — 6.30 audycje por. z
Warsz. 7.50 program; 11.57 z
Warsz. 12.30 popularny koncert
symfoniczny z udz. solistów (płty);
13.25 z Warsz. 13.30 muzy-
ka lekka z płyt; 14.30 przerwa;
15.15 gieda; 15.25 z Warsz. 18.30
skrzynka dla dzieci; 18.45 F.
Kreisler zar (płty); 19.00 pro-
gram czwartku literackiego; 19.10
program; 19.20 koncert; 19.35
sport Poznań; 19.40 z Warsz.;
20.00 arje i piosni w wyk. J.
Gaczyńskiego (baryton); 20.30
słynni śpiewacy na płytach; 20.45
z Warsz.

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK · PASTA
DO ZĘBÓW

nr 14 656/7

Chłopaka

uczniwego w nauce ogrodnictwa,
lub cukiernictwa kto przyjmie. —
Zgłoszenia Oredownik Poznań
zd 58 242

Pomocnik

frzyzjerski na stałą posadę cran-
neżen potrzebni. Michał And-
jewski, mistrz frzyzjerski, Go-
styń, al Kolejowa 18.
ng 16 650

Poszukuję

wspólnika obuwniczego, posiadają-
cego cośkolwiek gotówki, lub
sprzedam, dobrze zaprowadzony
warsztat obuwniczy. Zgłoszenia
Oredownik, Poznań zd 58 191

Pracownik

podróżujący gotówka 500 zł po-
trzeby zaraz. Oferty Oredownik,
Poznań zd 58 206

Wychowawczyni

do 3 dzieci z francuskim i asy-
ciem od 11. Zgłoszenia świa-
dectwami aptekarzowa Koszut-
ska, Wągrowiec Rynek 3.
zd 57 530

Panienska

do restauracji z ukończoną szko-
łą wydziałowa lub gimnazjalna.
Helena Smolińska Pleszew
Poznańska 5. zd 58 447

Gospodyn i pokojowa

potrzebna 1 listopada. Świa-
ctwa i warunki: Nawroński, Po-
dzie-Szlacheckie, poczta Józefo-
wo, pow. Mogilno. zd 58 367

Humor zagraniczny

— Posłałaś prezent ślubny Zosi?
— Tak. Sprezentowałam jej serwis do kawy na 12 osób.
— A ja sitko, na 24. (Strix — Sztokholm). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata

na miesiąc listopad 1935 r. włącznie książkowego dodatku powie-
ściowego. w Poznaniu w ekspedycji zł 1.95, w agencjach zł 2.20, z od-
noszeniem do domu zł 2.20, na prowincji na pocztach już z odnoś-
niem do domu kwartalnie 7.01, miesięcznie 2.34, na opaskę miesięczną w Polsce zł 5.00,
w innych krajach zł 6.00. Przy 7-miu wydaniach tygodniowo kosztuje „Oredownik” miesięcz-
nie 2.35 zł bez odnośnienia do domu. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód
w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonanci
nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Redaktor odpowiedzialny Andrzej Trella z Poznania. — Za wszystkie wiadomości i artykuły
odpowiada administracja w osobie p. Antoniego Leśniewicza w Poznaniu. — Niezsmówionych re-
kopisów redakcja nie zwraca. Nakład i czeronki: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
Poznań, św. Marcin 70.

Telefony: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72 w niedzielę, święta i późnym wieczorem tylko 40-72 — P. K. O. Poznań nr 200 149

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 15 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
redakcyjnego 30 gr, na stronie czwartej 50 gr, na stronie drugiej 80 gr.
Przed wiadomościami pocztowym 100 gr, od 1-lamowego milimetra
Ogłoszenia skomplikowane z asztowaniem miejsca od poszczególnego wy-
płać 20% nadwyżki. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówkowych) słowo nagłówkowe 100-
15 gr, każde dalsze słowo 10 gr. Ogłoszenia do bieżącego wydania przyjmujemy do godz. 10
10.30 a do wydania niedzielnych i świątecznych do godz. 10.15 rano. Za różnice między zwa-
sem a wysokością ogłoszenia powstała wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

POTĘPIENIE

POWIEŚĆ SENSACYJNA

327
Gdyby milord był jej usłuchał, nie byłby siał na „Czarnego diabła”. Powiadając, że mu się do nóg poprostu rzucała, prosząc, aby nie jechał. Ale on nie chciał usłuchać i zapłacił to śmiercią.

Egoizm, wada Jocelynów, plamąca rodu, zapanował teraz w całej pełni i nad Filipem. Nie myślał o rozpaczach kobiety. W tej chwili mógł myśleć tylko o sobie i o szczególnym wypadku losu, który go uczynił posiadaczem olbrzymiej fortuny.

Nikt nie powinien o tem wiedzieć, że ja byłem tutaj, Humprey, że upadłem tak nisko i włożyłem się z trupą cyrkowców po jarmarkach. Panowie Pack i Faterby byli doradcami hrabiego de Haughton. Doskonale znali mego ojca, patrzyli na młodzież moją. Są oni też w posiadaniu aktu ślubnego mego ojca, mojej metryki urodzenia i wszystkich dokumentów, potrzebnych do potwierdzenia mojej tożsamości. Jutro zaraz pierwszym pociągiem pojedę do Londynu i udam się bezzwłocznie do nich. Ale nie mogę zabrać ze sobą Georg'a. Dziecko przeszkadzałoby mi w podobnych okolicznościach. Czy nie byłbyś tak dobry, zabrać je do swojej matki i czuwać nad niem, dopóki nie powrócę?

Czy ja zechcę czuwać nad pańskim dzieckiem? — wykrzyknął Humprey — ależ czuwać będę, jakbym czuwał nad kosztownościami korony, gdyby mi je powierzono.

Dziękuję ci, Humprey, wiem, że można liczyć na ciebie. Wczoraj wieczór wspomniałeś mi o pieniądzach, ale ich nie chciałem przyjąć od ciebie. Teraz wezmę trochę pieniędzy, jeżeli je masz przy sobie.

Mam, panie Filipie, bo teraz ze mnie chłop porządny, oszczędziłem trochę z pensji.

Powiedziałwszy to, wyjął z kieszeni skórzany woreczek i wyjął trzy suwereny.

Trzy warte więcej niż dwa, panie Filipie, weź pan wszystkie, skoro panu potrzebne.

Biorę je, mój Humprey — odpowiedział Filip — bo będę mógł zwrócić pięćdziesiąt razy tyle, gdy powrócę. Tymczasem będę miał dość na podróż do Londynu, a tam Pack i Faterby dadzą mi, wiele tylko będę potrzebował. Pamiętaj o moim dziecku Humprey, bo je kocham nad wszystko.

O, będę bardziej o niem pamiętał, niżbym pamiętał o mojem własnym — wykrzyknął Humprey.

Najlepiej zabierz je do siebie zaraz dziś wieczór — dodał Filip Jocelyn. — Rodzina kuglarza bardzo dobra była dla niego i wynagrodzę jej to z czasem, ale nie życzę sobie, żeby wiedział, kim jestem. Najlepiej zabierz chłopca po cichu.

Hrabia i brat jego mleczny powracali do baraku pana Cadgersa. Skoro znaleźli się o kilka kroków od malej budki, postawionej w tyle baraku, zobaczyli jakiś cień czarny, zbliżający się ku nim.

Hrabia Haughton poznał w nim Herr von Valterchokera. Szedł naprzeciw nim i patrzył na Jocelyna ze zdziwieniem.

Gdzie dziecko? — wykrzyknął.

Jakie dziecko?

No, maly Georges, ma się rozumieć!

A gdzież ma być? — odparł Filip — śpi na sianie, gdzie go zostawiłem, ot tam! — dodał, wskazując w kąt baraku.

Więc pan nie zabrałeś go ze sobą? — zawołał kłown.

Nie — odpowiedział Jocelyn, błędnie nagle. — Ale dlaczego zadajesz mi te pytania? — zapytał. — Dziecko musi być tam, gdzie je zostawiłem przed kwadransiem.

Nie, tam go niema — odpowiedział kłown. — Pani Cadgers chciała go położyć do łóżka ze swoimi chłopakami i szukała na wszystkie strony. Powiedziałem jej, że pan wyszedł i że chłopca ze sobą zabrał.

Nie, nie, nie — krzyczał Jocelyn — zostawiłem go tutaj śpiącego, musiał chyba wstać i iść przypatrywać się dziwowi jarmarcznyemu. Nie musi

być daleko. Proszę cię, Valterchoker, idź w jedną, a ja pójdę w drugą stronę, znajdziemy go prawdopodobnie w pięć minut.

Spodziewam się — odpowiedział kłown, ale, a propos, przechodziła tu jakaś kobieta i pytała się o ciebie.

Kobieta! — wykrzyknął Filip, przychodziła tu jakaś kobieta i pytała się o mnie?

Tak i zdawało się, że bardzo pragnie widzieć się z tobą.

Czy pytała się o pana Jarvis?

Nie, nazwała cię jakby Jocelyn, czy coś podobnego — odpowiedział kłown wolno, badając twarz Filipa.

Jocelyn Gilbert?

Tak właśnie, Jocelyn Gilbert.

Młoda kobieta z czarnymi oczami, bruneta?

Tak właśnie.

Czy przed zniknięciem dziecka czy też potem widziano tutaj tę kobietę?

Może na pięć minut przedtem. Mówiła, że czekać będzie na twój powrót. Poszedłem przed cyrk pomagać Cadgerowi w gaszeniu lamp, a kiedy powróciłem, już jej nie było.

Rozumiem teraz wszystko co się stało! — wykrzyknął z wściekłością Jocelyn — dziecko zostało mi wykradzione, ukradła mi syna ta...

Nagle zatrzymał się.

Któż to taki, panie Filipie? — zapytał Humprey Melvoud.

Dziecko moje skradła mi kobieta, która jest największym wrogiem moim na świecie. Słuchaj Humprey, a i ty także Valterchoker — dodał spieszenie Jocelyn. — Obaj możecie mi być bardzo przydatni w tej sprawie. Złodziejka nie musi być zbyt daleko. Udajmy się trzema udziałem drogami, a może ją dogonimy. Ty ja zapewne poznasz, Valterchoker, a ty Humprey poznasz ją łatwo z opisu. Brunetą jest, a maly chłopiec, którego zabrała, ma blond włosy. Lećcie, lećcie, a przybieciecie wam sutą nagrodę.

Rozłączyli się w tej chwili. Szukali wszędzie, gdzie tylko mogłaby się ukryć kobieta, rozpytywali wszystkich, kogo tylko napotkali, ale wszystko na próżno.

Nie odnaleźli żadnego śladu ani kobiety ani dziecka, mimo, że szukali do białego rana. Herr von Valterchoker był niezmordowany jak i jego towarzysze. Rozpytywał się w prawo i w lewo, badał kolegów, a że prawie wszyscy go znali, więc mu też grzecznie odpowiadali na jego pytanie i o ile mogli pomagali.

Jeden tylko Włoch, kataryniarz i właściciel maipki okazał się bardzo dlań niegrzeczny. Nad ranem trzej poszukiwacze stracili wszelką nadzieję i zawrócili do baraku pana Cadgersa.

Dziękuję wam obydwom — rzekł Filip Jocelyn — nim tydzień upłynie wynagrodzę was odpowiednio. Znam złodziejkę mego dziecka i biorę niebo

na świadka, że się z nią potrafię załatwić.

Dobranoc Humprey! Podal rękę bratu mlecznemu, a ten ją serdecznie uściśnął.

Odwagi, panie Filipie — rzekł — dziecko znajdzie się napewno, ale gdzież pan teraz będzie spał?

Zdaje mi się, że wcale spać nie będę — odpowiedział Jocelyn. — Udam się natychmiast do Shorncliffe i oddam całą tę sprawę w ręce policji.

No, to ja pójdę z panem, panie Jocelyn — powiedział Humprey.

Zeszli razem z pagórka, minęli łąki i dotarli do małego spokojnego miasteczka. Tam skierowali się do biura policji i obudzili agentów.

Jocelyn powiedział im o co chodzi, opisał kobietę i dziecko a nadto oświadczył, że przeznacza sto liwrow nagrody za odszukanie dziecka.

Następnie Jocelyn wrócił do baraku Cadgersa. Herr von Valterchoker leżał w kącie, wyciągnięty na snopku słomy i głęboko zasypiały, ale położył się niedawno, bo kiedy Jocelyn z Humpreym odeszli, powrócił jeszcze na plac jarmarczny, zaszedł do nędznej budki kataryniarza i pogadał z Włochem przez blisko kwadrans, potem dopiero wrócił wolno do baraku.

O wschodzie słońca, gdy przekupnie i kuglarze szykowali się na drugi dzień jarmarku, nie było już ani śladu Włocha i jego maipki. O świcie opuścił Shorncliffe, ciągnąc za sobą maly wózek jaskrawo pomalowany.

Tego samego poranku Jocelyn odjechał do Londynu i udał się wprost do panów Pack i Faterby.

Nie wiedzieli oni jeszcze nic o strasznym wypadku w Shorncliffe i z wielką trudnością uwierzyli w to, co im Filip opowiedział o śmierci hrabiego na wysięgach i przyjeździe na świat nowego spadkobiercy.

Wkońcu gorąco powinszowali swemu gościowi niespodziewanego szczęścia, jakie go spotkało. Tak więc koło fortuny obróciło się nagle i wczorajszy parjas, włączający się bez jednego pensa w kieszni, został właścicielem Jocelyn's Rock.

Ale gorzkie uczucie zatrzymało mu ten jego triumf, bo oto dziecko, dla którego pragnął majątku, stracone dla niego zostało na pewien czas, a może i na zawsze.

Maly Georges dostał się z powrotem w ręce okrutnej swej matki. Hrabia de Hugton, gdyby chciał uznać jedynego syna, musiałby uznać także jego matkę.

Egoizm rodu Jocelynów wziął górę nad sercem ojca.

Lepiej stracić ukochane dziecko, aniżeli wziąć sobie razem z niem na kark zniechęconą kobietę — powiedział sobie Filip Jocelyn, gdy oddalił się z przekazem na sto liwrow, otrzymanym od panów Pack i Faterby na bieżące potrzeby.

Miłość czy obawa?

Henryk Dunbar i Artur Lovel pierwszą noc po przyjeździe z Winchester do Londynu przespał w hotelu, bankier bowiem nie chciał budzić córki swem przybyciem po północy. Składał w ten sposób dowód wielkiego przywiązania do jedynaczki.

Artur Lovel usiłował wszelkimi sposobami nakłonić go, żeby tego wieczora nie opuszczał jeszcze Winchesteru i aby dotrzymał obietnicy zobaczenia się nazajutrz z Margeritą Wilmot.

Ale Dunbar okazał się tak stanowczym, iż młodemu patronowi nie pozostawało nic innego, jak poddać się jego woli.

Jeżeli klient postanowił popełnić czyn niehonorowy, jeżeli decydował się nań pomimo wszelkich perswazji, nie jego było rzeczą stawiać mu w tem przeszkody.

Pragnął bardzo i sam zresztą dostać się do Londynu, bo żyła tam Laura Dunbar, dla niego zaś, zakochanego w niej do szaleństwa, jedynem szczęściem było znajdować się tam, gdzie ona.

Nazajutrz po przybyciu do stolicy Henryk Dunbar i młody patron, za-

siedli wcześniej do śniadania w salonie hotelowym.

Poranek był prześliczny, a i Londyn oświetlony promieniami słońca przedstawiał się wspaniale.

Henryk Dunbar stał przy oknie i patrzył w ulicę, gdy nakrywano do stołu.

Hotel położony był przy jednej z nowych ulic West-Endu.

Londyn znajduje pan zapewne bardzo zmienionym, zauważył Artur Lovel, rozkładając dziennik poranny.

Co pan rozumiesz przez ten wyraz „zmieniony”? odrzekł bankier z widocznym roztargnieniem.

Rozumiem, że po tak długiej niebytności, musisz pan spostrzegać wiele ulepszeń w mieście. Ta ulica naprzykład, zaledwie przed sześciu laty została wybudowana.

A tak, przypominam sobie, że w tem miejscu były pola, kiedy odjeżdżałem do Indji.

Zasiedli do śniadania. Henryk Dunbar był ciągle roztargniony i jadł bardzo mało.

Kiedy wypili filiżankę herbaty, wziął medaljon, w którym znajdowała się miniaturowa Laury i długo się jej

przypatrywał.

Następnie odczepił medaljon od łańcuszka i podał go Arturowi Lovel.

Moja córka musi być bardzo ładną, jeżeli jest do tej miniaturowej podobną, rzekł. Jak pan uważasz, czy jest podobieństwo istotne?

Młody człowiek wpatrywał się w portret z czułym uśmiechem.

Tak, odpowiedział zamyślony, podobieństwo jest ogromne, tylko...

Tylko co?

Tylko córka pańska jest o wiele piękniejsza.

Jest bardzo podobną do swej matki, wyjątkowo pięknej kobiety!

Słyszałem jednak od ojca pańskiego, że panna Laura podobną jest do pana, powiem jednak otwarcie, iż nie znajduję tego podobieństwa.

Trudno by go było w każdym razie dopatrzeć, kochany panie Lovel, odparł bankier, boć weź pan tylko mój wiek pod uwagę i to wszystko, co przechodziłem w Kalkucie. Cóż dziwnego, że usta moje nabrały ostrzejszego wyrazu, a broda się wyciągnęła.

Kwestja podobieństwa na tem się ograniczyła, pan Dunbar wstał od stołu, wziął kapelusz i laskę i zabrał się do wyjścia.

No, chodź pan ze mną, panie Lovel! — zawołał.

O! nie, nie chcę przeszkadzać państwu swoją osobą w podobnej chwili. Pierwsze spotkanie ojca z córką po tylu latach niewidzenia musi mieć urok pewnej świętości. Ja...

Cóż znowu, panie Lovel? nie przypuszczałem nigdy, ażeby syn patrona był tak słabym i dał się unosić jakimś sentymentom. Będę prawdziwie szczęśliwym, zobaczywszy znowu moją córkę, a z listów jej odgaduję, że i ona będzie również szczęśliwa. Ponieważ znasz ją pan lepiej niż ja, śmiało możesz iść ze mną.

Twarz pana Dunbara przeczyła swobodzie, z jaką wymawiał te słowa, była śmiertelnie biała, jakby zeszywniała.

Laura nie została uprzedzoną o przyjeździe ojca.

Siedziała przy tem samem oknie, przy którym Artur Lovel wyznał jej był miłość swoją, zajmowała ten sam wspaniały i wygodny fotel, u jej nóg leżał ogromny pies, neufundland, wierny jej przyjaciel, którego przywiozła z Mandelej-Abey.

Drzwi od salonu pięknej miss stały otworem, w dużym przedśionku, poprzedzającym jej apartamenty, bankier zatrzymał się nagle.

Pochwycił za szaloną poręcz i zachwiał się, jak pijany.

Artur zdziwiony obojętnością, z jaką mówił o córce, przekonał się teraz, iż pod maską obojętności, ukrywał prawdziwe uczucie.

Zatrzymali się obaj przez chwilę.

Bankier usiłując się uspokoić, rozglądał się dookoła.

Wszystko tu było dlań nowością, bo dom przy Portland Place i Mandelej-Abey, nabyty przez rodzinę Dunbarów.

Miljoner przypatrywał się uważnie swojej własności.

Dywan perski pokrywał cały środek posadzki, a po obu stronach marmurowych schodów błyszczały wspaniale na słońcu, dochodząc swobodnie po przez wielkie i szerokie okna, precudne wazony dreźdeńskie z egzotycznymi roślinami, na podstawach z malachitu i złota. Portjera z pasowego aksamitu zapuszczona było u wejścia do długiego szeregu apartamentów, uderzających oślepiającym bogactwem.

Pan Dunbar otworzył drzwi i stanął w progu pokoju córki. Laura poskoczyła do niego.

Ojcie! Ojcie! — wołała, przeczuwając, że dziś przyjeździe!

Rzuciła się bankierowi na szyję na pół z płaczem, napół się śmiejąc.

Pies podszedł do przybysza ze spuszczoną głową i zaczął wachać miljonera z głuchym warczeniem.

Odpuść to szkaradne psisko, Lauro! — zawołał bankier ze złością.

Pierwsze więc słowa, jakie przemówił do córki, były opryskliwe i gniewne.

Moda dziewczyna odsunęła się od ojca i spojrzała nań ze smutkiem.

Typy z Monte Carlo

Hrabia-służący gra w ruletkę

Arcymistrzowski rylec życia rzeźbi — „To musi być możliwe...” — Ludzie, którzy stracili zęby przy ruletce
Właściciel pól naftowych — „Tylko na minutkę” — Starszy pan z orchideą — Księżniczka rosyjska, na którą nikt nie zwraca uwagi — „Absyntująca” Japonka i piękna Madeleine — Mulatka robi konkurencję

Najwdzięczniejszym chyba terenem obserwacyjnym dla powieściopisarza, to Monte Carlo. Przed oczami obserwatora przewijają się tam typy, które wyrzeźbić potrafił tylko życie swym rylcem arcymistrzowskim. Już w pociągu do Monte Carlo panuje jakaś dziwna atmosfera, dająca niejako przedsmak tego, co się dzieje w samym Monte Carlo. Służący hotelowy, odbierający mój bagaż na dworcu, jest hrabią włoskim. Kiedy czekam na wydanie dużego kufra, poczuwa się on w swej uprzejmości do udzielenia mi pierwszych wskazówek, co do gry w ruletkę.

— „Musiał być możliwym — dowodził bywał kasyna — znieśli kulkę do zatrzymania się na pożądanym numerze. Lecz niestety wszyscy grający z tą samą siłą, myślą o swoim numerze, i to każdy o swoim. Dlatego to kulka skacze, ponieważ nie wie, czyjej woli ma służyć. Przegrałem tutaj przed 25 laty wszystko, com posiadał, jestem odtąd pospolitym służącym hotelowym z dewizą: nie grać, lecz gdy otrzymam hojne napiwki, to przecież wdepnę do kasyna. Straciłem włosy, zęby i majątek, ale nie pozbyłem się pasji dla skaczącej kulki. Pewnego dnia przecież udać się musi i zamiast nosić kufry, pojedzie sobie szykownym powozem i zgóry będzie patrzył na ten tłum, który mną dzisiaj pogardza.”

Monte Carlo ma tylko jeden temat: ruletkę. Ostatni raz byłem tutaj przed wojną światową, lecz poza zawartością portfeli gościć nie się tu nie zmieniło. Mimo innych czasów i stosunków te same typy w kasynie, a więc przyjaciel George, urodzony w Ameryce via Oxford - College, pola naftowe w Meksyku, złoże saletry w Chile i plantacje ananasów w Hawaj, ostatecznie wyładował w Monte Carlo, w kasynie załatwił się doszczętnie, prowadzi tutaj obecnie sklep z biżuterią, a raczej żona jego prowadzi sklep. Nazywa się on sam z humorem księciem rejentem. Gdy Yvonne wyjechała kiedyś do Lyonu, gdzie mieszka jej siostra, wymyka się on mimo wielkiego słowa honoru i straszliwych przysięg tylko na minutkę do kasyna. „Trzeba się przecież od czasu do czasu czemś emocjonować, — mówi do mnie niejako uniewinniając się. Po południu jedziemy jego powozką do Beaulieu. W drodze spotykamy Axanthesa, Greka, jednego z ostawionej trójki Axanthes, Honaras, Nicolas, znanej pod nazwą greckiego syndykatu ruletowego. Ci tu nie grają dla emocji, lecz po prostu dla wygrania. — Czy grać dzisiaj, — pyta Greka — skubiąc listki margeritti. Bywajcie, moi drodzy. Wszakże już Solon powiedział, że darmo przeciwstawić się woli bogów.”

Wieczorem w kasynie spotykam starego pana, z nieodłączną wspaniałą orchideą w butonierce. Posiada on w północnej Francji zamek, lecz kilka razy do roku przyjeżdża on do swej willi w Monte Carlo, pod której oknami szumi morze. Gra on z tem samem zainteresowaniem, z jakim chłopcy na całym świecie bawią się w kuleczki. Lecz gra tylko małemi stawkami. Nikt nie widział go jeszcze przegrywającego ponad 300 franków i nikt też nie widział, żeby kiedykolwiek więcej był wygrał nad 300 franków. Mówią, że posiada on kilka wielkich fabryk sukna, któremi kierują obecnie jego synowie. O 9 wieczorem wypija on w Café de Paris jeden wermuth, o 10 znajduje się w łóżku. Tylko raz po raz widać go o późnej godzinie spacerującego w towarzystwie pięknej młodej kobiety w parku kasyna.

Jego pendant co do wieku jest dama, ubrana w tę samą pelerynkę koronkową, którą nosiła przed 30 laty. Wówczas to pierwszy raz przyszła do Monte i przylepiła się do niego niby mucha do muchofałki. Dyrektor mego hotelu utrzymuje, że jest ona księżniczką rosyjską, lecz ponieważ księżniczki rosyjskie z powodu wielkiego podażu w ostatnich czasach bardzo spadły w kursie, nikt na nią nie zwraca uwagi. Fizycznie porusza się ona między kasynem a hotelem, duchowo między systemami gry a niezapłaconemi rachunkami. Żyje ona tylko ruletką, dla innych wrażeń jest zupełnie ślepa. Jej szczęśliwą liczbą jest dziesiątka. Dla tego też zawsze przegrywa, gdy na nią stawia.

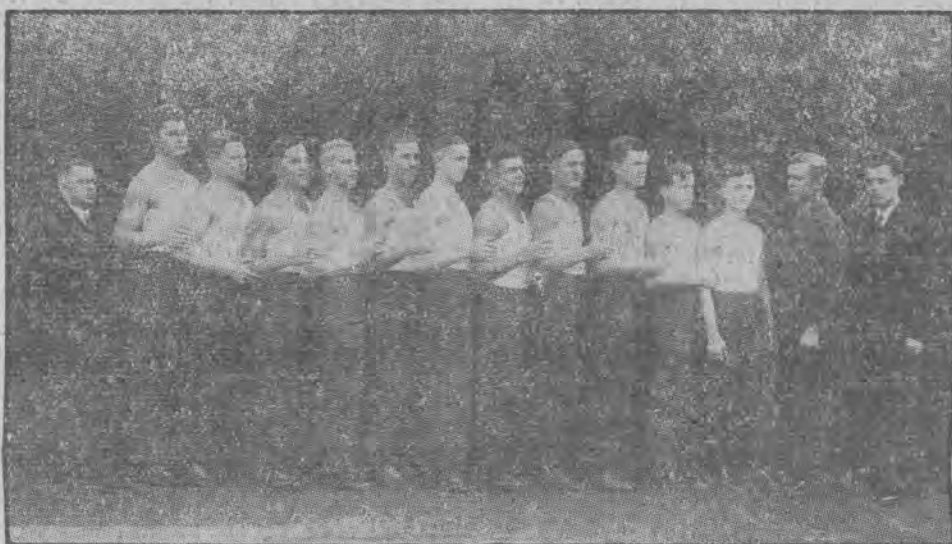
Greki Nicolas pokazuje mi Rumuna, który rzekomo tylko wygrywa. W tej chwili właśnie przegrywał. Lecz mimo to utrzymywano, że Rumun „zasadniczo” wygrywa. W Monte jest określenie „zasadniczo” pojęciem bardzo względnem, o ile stoczone bywa do grających. Pobocznie Rumun ten zajmuje się podobno rzeźbiarstwem, ale tutaj ma rękę daleko mniej szczęśliwą niż w grze. Później dowiedziałem się przypadkowo, że szczęśliwy gracz od dwóch tygodni nie ma czasu zapłacić rachunku w hotelu.

Na promenadzie spaceruje mała Japonka w eleganckiej sukni paryskiej. Zapisana ona jest w Paryżu na wydziale przemysłu artystycznego. Każda Japonka maluje, rysuje lub modeluje. Okoliczność czy wygrywa czy przegrywa, nie może zakłócić jej równowagi. Na pieniądze jest ona obojętna, szczególnie w tej chwili, kiedy już zdołała przegrać pieniądze, które jej papa na trzy miesiące przysłał z Osaki. Mówią, że żyje ona wyłącznie absyntem i lodami czekoladowymi. Kiedyś w barze, po

skonsumowaniu nadmiernej ilości absyntu, wygłosiła wykład na temat jedzenia, w którym utrzymywała, że jedzenie jest sprawą nikczemną. Słuchacze pękali ze śmiechu i pochlaniali podwójne porcje, by udowodnić, że siła słowa nie starczy do podważenia starodawnych przekonań. Wogóle dużo się mówi o tej Japonce. A hrabia-służący hotelowy jest zdania, że robi ona sobie kiedyś harakiri jedynie dla oryginalności.

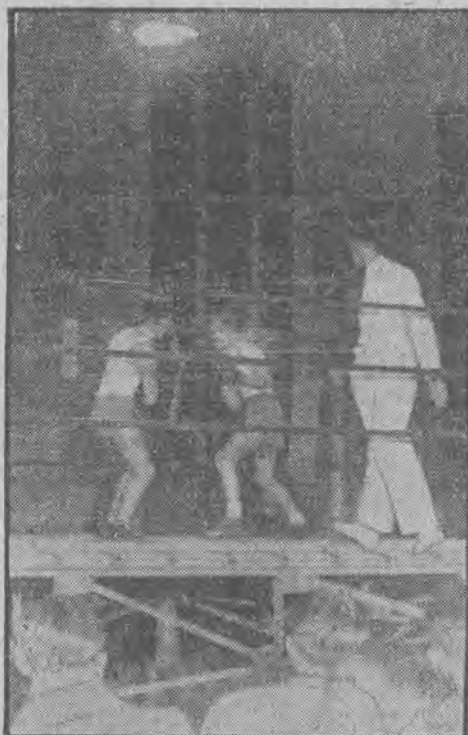
Madeleine jest wielką damą w Monte.

Co soboty przyjeżdża jej przyjaciel i płaci jej dług. Widuje się ją wprawdzie tylko w toalecie wieczorowej, która uwydatnia wspaniałe jej kształty. Gdy przegrywa jest bardzo nieszczęśliwa, lecz pewien mój znajomy zauważył kiedyś złośliwie, że można tylko być tak nieszczęśliwym, jak się jest inteligentnym, dla tego to Madeleine znów nie jest tak bardzo nieszczęśliwa, ale za to kobietą, cieszącą się największym powodzeniem. Konkurencję niejako robi jej tylko mulatka z wysp antylskich.

Drużyna pieślarzy K. S. „Ruch” Wielkiej Hajduki. — Od lewej kierownik drużyny p. Barski, Wrażidło, Koszmider, Nawrat, Kolonko, Widemann, Bieniek, Richter, Korzeniec, Manecki, Proske i Jasiński.

Warta — Sokół 9:7

Fragment z walki Janowczyka z Dutkiewiczem, wygranej przez Sokola.

Wyniki poszczególnych walk:

W wadze muszej Pola (S.) uległ Koziołkowi (W.). Walka stała na dobrym poziomie i była naogół wyrównana. Koziołek atakował głównie żołądek i serce przeciwnika, który znowu zbierał punkty za dobre kontry. Pierwsze starcie wyrównane, w drugim i trzecim nieznacznie przeważał K. W ostatnim starciu Pola dobrze atakował, jednak nie zdołał odrobić straconego terenu.

Reprezentanci wagi koguciej: Janowczyk (S.) i Dutkiewicz (W.) stoczyli najładniejszą walkę wieczoru. Pewne i wysokie zwycięstwo punktowe odniósł doskonały Janowczyk, który górował nad ambitnym walczącym przeciwnikiem technicznie i moralnie.

małością uderzeń. To też Warciarz w 3 i 4 starciu bronil się rozpaczliwie.

W wadze piórkowej Vogt (W.) wygrał z Zwierchowskim (S.). Walka z początku stała opd znakiem przewagi „Sokoła”, który w 2 starciu jednak osłabił, to też Vogt, bijący obszernie i na ślepo, zdobył przewagę.

Jarecki (W.) zwyciężył przez poddanie się po 2 starciu Wojciechowskiego (S.). — Warciarz, który staczał swoją 50 walkę, górował nad ambitnym i wytrzymałym Sokolem lepszą techniką i rutyną, jak i celnością ciosów. Przy rozpoczęciu 3 starcia Wojciechowski nie wstał z krzesła, wobec czego został „wyliczony na siedząco”.

Walka w wadze półśredniej zakończyła się sensacyjnym zwycięstwem Kruszyzny (W.) nad Misiurewiczem (S.), przez poddanie się Sokola w 2 starciu. Już pierwsze ruchy zawodników na ringu zwiastowały, że upatrują oni wzajemnie luki w zasłonie, aby zadać cios i walkę rozstrzygnąć przez k. o. Kruszyzna od razu zabrał się do ataku, operując silną i celną „lewą”. Misiurewicz początkowo dobrze unikał, kontrując atakującego „Francuza” prawem hakami. Pierwsze starcie dla Misiurewicza nieznaczące. Drugie z miejsca zaczęło się tragicznie. Kruszyzna ostro ruszył do ataku, wynalazł w zasłonie lukę i celną „lewą” posłał Misiurewicza na chwilę na deski. Wstał on zamroczony i niekryty otrzymał drugi cios i znowu poszedł na chwilę na deski. Powstającego zasypał Kruszyzna gradem ciosów, tym razem mniej celnych, lecz Misiurewicz ambicie walczył dalej. Nie mogąc się oswobodzić z przewagi, pod koniec starcia się poddaje.

Walka w wadze średniej pomiędzy Dankowskim (S.) i Florysiakiem (W.) ogłoszona została nierozstrzygniętą, chociaż Sokół miał znaczną przewagę. Po ogłoszeniu wyniku odezwały się głośnie protesty widowni.

W wadze półciężkiej występujący po dłuższej przerwie Przybylski (S.) zwyciężył przez techn. k. o. Karpińskiego (W.). W 2 i 3 starciu górował Sokół wyraźnie, bijąc celnie i skutecznie dążącego do zwarcia Karpińskiego.

W wadze ciężkiej „Sokół” zdobył przez Rogowskiego dwa punkty w. o. wobec niewystawienia przez „Wartę” zawodnika.

„Pogoń” (Katowice) mistrzem Polski w szczypiorniaku

Warszawa. Rozegrane tutaj dwudniowe zawody finałowe o mistrzostwo Polski w szczypiorniaku, w których udział wzięli również mistrz okręgu poznańskiego „KPW.” zakończyły się w niedzielę. — Tytuł mistrza Polski zdobyła drużyna katowickiej „Pogoni”, która w spotkaniu o pierwsze miejsce pokonała po zaciętej walce niebyłt zasłużenie drużynę poznańskiego „KPW.” w stosunku 4:3 (2:2). Zwycięstwo Katowiczanie zawdzięczają tylko szczęściu. Drużyną bowiem jako całość lepszą była drużyna poznańska, która naogół też miała przewagę. Gra prowadzona była niezwykle ostro, a po zmianie pół nawet brutalnie. W związku z tem nieszczęśliwie prowadzący zawody sędzia p. Nowak usunął z boiska po jednym graczu z obu drużyn. Zwycięską bramkę zdobyła przy stanie 3:3 na kilka minut przed końcem zawodów „Pogoń” z karnego. Bramki dla „Pogoni” strzelili Piechula i Stronczek. Dla „KPW.” dwie bramki uzyskał Różycki a jedną Patrzykont.

W spotkaniu o trzecie miejsce Chorzów pokonał po przedłużeniu „Warszawiankę” w stosunku 9:7, a w meczu o piąte miejsce „ŁKS.” wygrał z krakowską „Makabi” 6:1.

Hokey na trawie

W rozgrywkach o mistrzostwo Polski na boisku Osrodka w. f. „W. K. S.” pokonał po bardzo zaciętej walce „Zuchowatych” w stosunku 1:0 (0:0). Była to typowa walka o punkty. Jedyną bramkę strzelił Kurowski, najlepszy gracz na boisku. Sędziowali pp. Szerbart i Kędzia.

„Czarni” — „Warta” 3:0 (1:0). Na boisku „Warty” „Czarni” pokonali silną drużynę „Zielonych”. Gra była bardzo ciekawa i stała na wysokim poziomie technicznym. Bramki uzyskali „Czarni” przez Adamskiego 2 i Wojtysiaka. Sędziowali pp. Paczkowski S. i Minicki.

Piłka nożna

Czechosłowacki związek piłkarski postanowił nie wysłać swojej drużyny na olimpijski turniej piłkarski. Decyzję swą związek motywuje tem, że Czechosłowacja jest krajem piłkarstwa zawodowego i wskutek tego nie posiada drużyny amatorskiej na dostatecznie wysokim poziomie.

Różne

Projekt francuskiej ustawy sportowej. Po klęsce, jaką ponieśli niedawno lekkoatletci francuscy w meczu z Niemcami, władze sportowe Francji zatroszczyły się energicznie o los i poziom francuskiego sportu.

Wynikiem tych trosk jest przygotowany projekt ustawy sportowej, na którą składają się zasadnicze cztery punkty, wzorowane na niemieckim ustroju sportowym. Zasady te brzmią: 1. obowiązek powszechnego wychowania fizycznego młodzieży na koszt państwa; 2. pływanie — ćwiczeniem obowiązkowym w szkołach francuskich; 3. lekka atletyka staje się częścią obowiązkowego programu w. f. w szkole dla młodzieży od 16 lat życia; 4. obowiązujące przysposobienie wojskowe dla młodzieży w wieku 16—20 lat.